

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OBRAMBO

UPRAVA REPUBLIKE SLOVENIJE
ZA ZAŠČITO IN REŠEVANJE

URAD ZA REGIJSKO DELOVANJE

Izpostava Postojna

Kolodvorska 5, 6230 Postojna

T: 05 728 02 23
F: 05 726 48 44
E: izpostava.po@urszr.si
www.sos112.si/postojna

Številka: 8420-3/2023-102 - DGZR
Datum: 12. 11. 2024

NAČRT ZAŠČITE IN REŠEVANJA OB
POTRESU
V NOTRANJSKI REGIJI

Verzija 3.1

	ORGAN	DATUM	ODGOVORNA OSEBA/PODPIS
SPREJEL	Izpostava URSZR Postojna		mag. Aleš Klemenc sekretar vodja izpostave
PREGLEDAL	Uprava RS za zaščito in reševanje		URSZR
ODOBRIL	Poveljnik CZ za Notranjsko		Sandi Curk
IZDELAL	Izpostava URSZR Postojna	Oktober 2024	Metka Kovač

VSEBINA

1	POTRES	5
1.1	UVOD	5
1.2	Potresna nevarnost v Notranjski Regiji	5
1.2.1	Splošno o potresih	5
1.2.2	Karta potresne intenzitete	6
1.2.3	Karta projektnega pospeška tal	6
1.3	Potresna ogroženost Notranjske regije	7
1.3.1	Stopnje potresne ogroženosti	7
1.3.2	Razvrščanje občin in regije	8
1.3.3	Razvrščanje regije	10
1.4	Gostota in razporeditev naseljenosti	11
1.5	Verjetnost nastanka verižne nesreče	12
1.6	Ukrepi za zmanjšanje posledic potresa	12
2	OBSEG NAČRTOVANJA	14
2.1	Temeljne ravni načrtovanja	14
2.2	Projekt in aplikacije POTROG – potresna ogroženost v Sloveniji za potrebe Civilne zaščite	15
3	ZAMISEL IZVAJANJA ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČI	17
3.1	Temeljne podmene načrta	17
3.2	Koncept odziva ob potresu	17
3.3	Uporaba načrta	20
4	SILE IN SREDSTVA ZA ZRP TER VIRI ZA IZVAJANJE NAČRTA	21
4.1	Organi in organizacije, ki sodelujejo pri izvedbi nalog iz regijske pristojnosti	21
4.1.1	Organizacije in zavodi na območju regije	21
4.1.2	Javne službe regijskega pomena	21
4.1.3	Regijske sile za zaščito, reševanje in pomoč	21
4.1.4	Sile za zaščito, reševanje in pomoč občin	22
4.2	Materialno - tehnična sredstva za izvajanje načrta	23
4.3	Predvidena finančna sredstva za izvajanje načrta	24
5	OPAZOVANJE, OBVEŠČANJE IN ALARMIRANJE	25
5.1	Opazovanje potresne dejavnosti	25
5.2	Obveščanje o potresu	26
5.2.1	Obveščanje pristojnih organov in služb na regijski ravni	26
5.2.2	Obveščanje prebivalcev na prizadetem območju	2728
V primeru potresa intenzitete VIII EMS, kjer je prizadetih več lokalnih skupnosti, poveljnik CZ za Notranjsko poskrbi za ustrezno obveščanje in opozarjanje prebivalce na prizadetem območju na pretečo nevarnost preko lokalnih medijev.		
Naloge informacijskega centra na nivoju regije izvaja Štab CZ za Notranjsko, ki v sodelovanju z zdravstveno službo, Policijo, socialno službo, poizvedovalno služb RKS, duhovniki različnih verskih skupnosti in po potrebi tudi s predstavniki v potresu najbolj prizadetih občin, prek sredstev javnega obveščanja v čim krajšem času po potresu objavi posebno telefonsko številko, na kateri svojci domnevnih žrtev potresa lahko pridobijo prve informacije o nesreči in njenih posledicah.		
5.2.3	Obveščanje splošne javnosti	29
5.2.4	Obveščanje širše (domače) javnosti	30
5.3	Alarmiranje	30
6	AKTIVIRANJE SIL IN SREDSTEV ZA ZRP	3031
6.1	Aktiviranje regijskih organov vodenja CZ in njihovih strokovnih služb	3031
6.2	Aktiviranje regijskih sil in sredstev za ZRP	31
6.3	Zagotavljanje pomoči v materialnih in finančnih sredstvih	36
6.3.1	Zagotavljanje pomoči v materialnih in finančnih sredstvih	36
6.4	Mednarodna pomoč	36
7	UPRAVLJANJE IN VODENJE	38
7.1	Organi in njihove naloge	38

Štab Civilne zaščite za Notranjsko	39
Policijska uprava Koper in policijska uprava Ljubljana.....	39
7.2 Operativno vodenje	41
7.3 Organizacija zvez	42
8 ZASČITNI UKREPI TER NALOGE ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČI	45
8.1 Zaščitni ukrepi	45
8.1.1 Prostorski, urbanistični, gradbeni in drugi tehnični ukrepi ob potresu.....	46
8.1.2 Evakuacija.....	49
8.1.3 Sprejem in oskrba ogroženih prebivalcev	50
8.1.4 Radiološka, kemijska in biološka zaščita	52
8.1.5 Zaščita kulturne dediščine	53
8.2 Naloge zaščite, reševanja in pomoči.....	54
8.2.1 Prva pomoč in nujna medicinska pomoč	54
8.2.2 Identifikacija mrtvih.....	56
8.2.3 Psihološka pomoč.....	57
8.2.4 Prva veterinarska pomoč.....	57
8.2.5 Reševanje iz ruševin	59
8.2.6 Gašenje in reševanje ob požarih	61
8.2.7 Iskanje pogrešanih oseb	61
8.2.8 Zagotavljanje osnovnih pogojev za življenje	62
9 OSEBNA IN VZAJEMNA ZAŠČITA	65
10 OCENJEVANJE ŠKODE.....	66
11 RAZLAGA POJMOV IN OKRAJŠAV	67
11.1 Pomen pojmov.....	67
11.2 Razlaga okrajšav	69
12 SEZNAM PRILOG IN DODATKOV	71
12.1 Skupne priloge	71
12.2 Posebne priloge.....	71
12.3 Skupni dodatki	72
12.4 Posebni dodatki	72

KAZALO SLIK

Slika 1: Karta potresne intenzitete je narejena za povratno dobo 475 let.....	6
Slika 2: Karta projektnega pospeška tal.....	7
Slika 3: Potresna ogroženost slovenskih občin	9
Slika 4: Potresna ogroženost regij	11
Slika 5: Število prebivalcev na km ² in ocenjena potresna intenziteta EMS za povratno dobo 475 let (Vir: ARSO, spletna stran)	12
Slika 6: Povezave aktivnosti za obvladovanje potresa	13
Slika 7: Koncept odziva ob potresu.....	19
Slika 8: Karta lokacij državnega omrežja potresnih opazovalnic	25
Slika 9: Diagram poteka aktivnosti.....	34
Slika 10: Pregled sil za zaščito, reševanje in pomoč Notranjske regije	35
Slika 11: Repetitorske postaje s kanali sistema ZA-RE (ReCO Postojna posluša rdeče obarvane repetitorske postaje v sistemu zvez ZA-RE)	43
Slika 12: Izvajanje zaščitno reševalnih ukrepov ob potresu intenzitete VIII EMS	45
Slika 13: Diagram poteka dejavnosti.....	46
Slika 14: Enofazni pristop k ocenjevanju uporabnosti stavb po potresu	48
Slika 15: Diagram poteka aktivnosti evakuacije	50
Slika 16: Diagram poteka aktivnosti sprejema in oskrbe ogroženih prebivalcev	51
Slika 17: Diagram poteka aktivnosti RKB zaščite.....	53
Slika 18: Označevanje nepremičnih kulturnih spomenikov	54
Slika 19: Diagram poteka aktivnosti zaščite kulturne dediščine	54
Slika 20: Diagram poteka aktivnosti PP in NMP.....	56

Slika 21: Diagram aktivnosti identifikacije mrtvih.....	57
Slika 22: Diagram aktivnosti prve veterinarske pomoči.....	58
Slika 23: Diagram aktivnosti reševanja iz ruševin	59
Slika 24: Diagram poteka dejavnosti gašenja in reševanja ob požarih.....	61
Slika 25: Diagram poteka dejavnosti zagotavljanja osnovnih pogojev za življenje	62

KAZALO PREGLEDNIC

Preglednica 1: Razredi in stopnje ogroženosti.....	7
Preglednica 2: Kriteriji za uvrstitev občin v razrede ogroženosti ob potresu.....	8
Preglednica 3: Število občin, razvrščenih po razredih ogroženosti ob potresu.....	8
Preglednica 4: Razvrstitev občin v razred ogroženosti ob potresu in število prebivalcev občin, ki živijo na območjih posamezne potresne intenzitete	9
Preglednica 5: Kriteriji za razvrstitev regij v razrede ogroženosti ob potresu.....	10
Preglednica 6: Število regij po razredih ogroženosti ob potresu.....	10
Preglednica 7: Razvrstitev regij v razrede ogroženosti ob potresu. Vir. GIS_UJME, 2012	10
Preglednica 8: Število, delež in gostota prebivalstva po območjih posameznih intenzitet EMS na območju Notranjske regije (vir: GIS UJME, 2012)	11
Preglednica 9: Obveznosti nosilcev načrtovanja.....	14
Preglednica 10: Število občin, razvrščenih po razredih ogroženosti ob potresu.....	15
Preglednica 11: Kratka oblika Evropske potresne lestvice predstavlja zelo poenostavljen in posplošen pregled lestvice. Uporabljamo jo za izobraževalne namene. Opomba: kratka oblika lestvice ne zadostuje za natančno opredelitev intenzitet (vir: Gruenthal ur., 1998).	18
Preglednica 12: Pregled sil za ZRP ob potresu intenzitete VIII EMS ali višje stopnje.....	32
Preglednica 13: Zagotavljanje osnovnih življenjskih pogojev Ogroženim ali prizadetim prebivalcem	62

1 POTRES

1.1 UVOD

Regijski načrt zaščite in reševanja ob potresu v Notranjski regiji (v nadaljevanju regijski načrt), verzija 3.1, je nadgradnja Regijskega načrta zaščite in reševanja ob potresu v Notranjski regiji, verzija 3.0, ki ga je Izpostava URSZR Postojna, izdelala leta 2015. Temelji na Oceni ogroženosti ob potresu v Notranjski regiji, verzija 3.1 št. 8421-10/2023 - 1 DGZR z dne 17. 12. 2023.

Načrt je izdelan na podlagi Državnega načrta zaščite in reševanja ob potresu, verzija 3.2 z dne 20. 2. 2014 (ažuriran julija 2024), Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami (Uradni list RS, št. 51/06 – uradno prečiščeno besedilo, 97/10, 21/18 – ZNOrg in 117/22), Uredbe o vsebini in izdelavi načrtov zaščite in reševanja (Uradni list RS, št. 24/12, 78/16 in 26/19), Uredbe o organiziranju, opremljanju in usposabljanju sil za zaščito, reševanje in pomoč (Uradni list RS, št. 92/07, 54/09, 23/11 in 27/16) in Ocene tveganja za potres, verzija 2.0 (izdelal MNVP, decembra 2023).

1.2 Potresna nevarnost v Notranjski Regiji

1.2.1 Splošno o potresih

Potres je naravni pojav, ko v Zemljini notranjosti pride do nenadne sprostitve nakopičenih elastičnih napetosti, pri katerem se sproščena energija razširja v obliki seizmičnega valovanja. Ko potresno valovanje doseže površje z zadostno energijo, da povzroči neželene posledice na ljudi, objekte ali naravo, govorimo o potresu kot o naravni nesreči.

Večina potresov in obenem tudi najmočnejših potresov nastaja kot posledica notranje Zemljine dinamike globoko pod površjem (tektonski potresi). Litosferske plošče se počasi premikajo. Pri tem prihaja do medsebojnih trčenj in s tem povezanih deformacij. Posledica je kopičenje napetosti, ki se občasno hipoma sprosti v obliki potresa.

Potresa ni mogoče napovedati. Sodobna znanost nima in zagotovo še dolgo ne bo imela orodij, s katerimi bi lahko določila kraj, velikost in čas nastanka potresa z natančnostjo, ki bi imela praktičen pomen. Vsaka, tudi majhna napaka pri napovedi katerega koli od teh treh elementov bi imela zelo slabe, lahko tudi katastrofalne posledice.

Potres je eden izmed pojavov v naravi, ki ga ne moremo nadzorovati oziroma kontrolirati, lahko pa ga zelo dobro merimo. Kljub temu ne moremo napovedati časa in zaradi tega potres vedno spremlja visoka stopnja presenečenja in negotovosti, saj udari nenadoma in nepredvidljivo.

Razviti so postopki, s katerimi določimo območja, kjer se potres lahko pojavi. Lahko ocenimo največjo magnitudo, ki jo z določeno verjetnostjo pričakujemo in ocenimo obseg škode, ki bi jo potres na neki lokaciji lahko povzročil.

V primerjavi z drugimi naravnimi nesrečami, ki so povezane z meteorološkimi procesi in jih lahko v blažji ali hujši obliki pričakujemo (poplave, suša, vetrovi), ima potres zaradi nenadnosti pojava in drugačnih posledic veliko hujši vpliv na vsakdanje življenje. Navadno je število žrtev večje, saj ni očitnih znakov, da bi ljudem vnaprej napovedali potres in jim omogočili umik na varno. Večja je tudi škoda, saj je zaradi obsega porušenih objektov proces obnove po potresu poškodovanega območja dražji, vzpostavitev normalnih razmer v gospodarstvu pa traja dlje kot pri drugih naravnih nesrečah.

1.2.2 Karta potresne intenzitete

Slovenija je država s srednjo potresno nevarnostjo. Čeprav magnitude potresov pri nas ne dosegajo zelo velikih vrednosti, so zaradi razmeroma plitvih žarišč učinki lahko zelo veliki. Potresna žarišča nastajajo na vsem ozemlju.

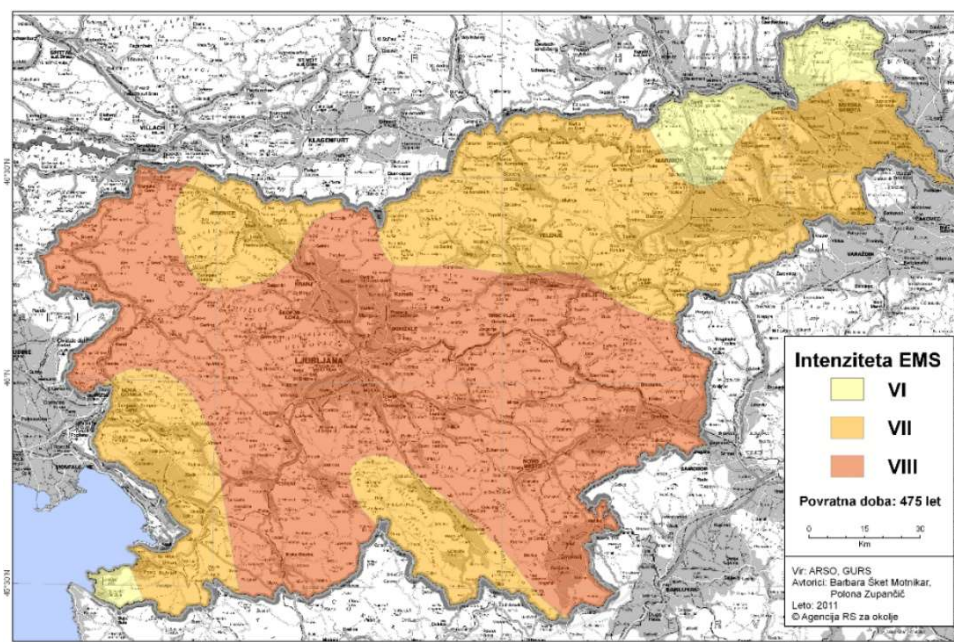
Karta potresne intenzitete za povratno dobo 475 let (slika 1) je namenjena predvsem sistemu varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami oziroma pri načrtovanju ukrepov za preprečevanje in zmanjšanje škode ob potresih. Ne moremo in ne smemo pa je uporabljati za projektiranje. Karta potresne intenzitete prikazuje stopnjo pričakovanih potresnih učinkov na ljudi, predmete, zgradbe in naravo.

Pas večje potresne nevarnosti (intenziteta VIII EMS) poteka po osrednjem delu Slovenije, od severozahoda proti jugu in jugovzhodu države, in pokriva več kot polovico ozemlja (tu živi več kot polovica prebivalcev Slovenije). Z oddaljevanjem od tega pasu se potresna nevarnost zmanjša na VII EMS, na skrajnem severovzhodnem in jugozahodnem delu pa je ocenjena na VI EMS.

Navedeno pa še ne pomeni, da na nekem območju ni mogoč potres z učinki, ki so večji od tistih, ki jih predvideva karta potresne intenzitete (bodisi zaradi lokalnih razmer bodisi zaradi moči potresa).

Karta potresne intenzitete je narejena za povratno dobo 475 let, kar ustreza 90 odstotkom verjetnosti, da vrednosti na karti v 50 letih ne bodo presežene.

Slika 1: Karta potresne intenzitete je narejena za povratno dobo 475 let

Vir: ARSO (2024) [intenziteta_resevanje.jpg \(4253×2838\) \(gov.si\)](#)

1.2.3 Karta projektnega pospeška tal

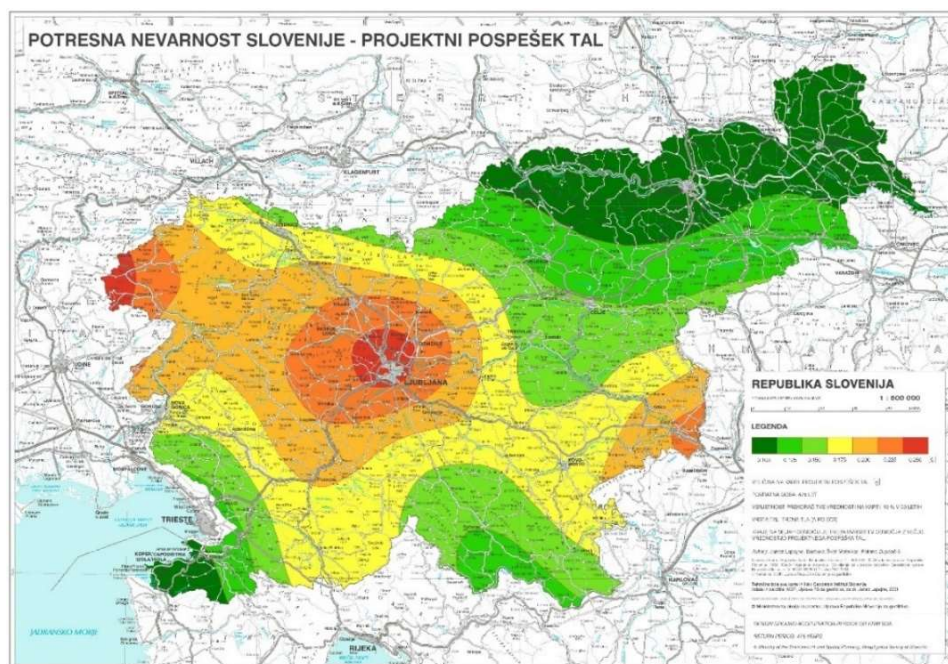
Za potresno odporno projektiranje se v Republiki Sloveniji skladno z zakonodajo uporablja karta projektnega pospeška tal.

Karta projektnega pospeška tal za trdna tla za povratno dobo 475 let (Lapajne in drugi, 2001) je uradna karta potresne nevarnosti Slovenije (slika 2). Izdelana je skladno z zahtevami slovenskega (in evropskega) standarda EC8 (SIST EN 1998-1:2005/AC:2009) in Nacionalnega dodatka (SIST EN 1998-1:2005/A101:2005/A101:2009/AC:2022) k standardu

EC8. Podroben opis in navodila za uporabo karte so v Tolmaču (Lapajne in drugi, 2002a, povezava na [spletno stran](#)).

Tako kot karta potresne intenzitete je tudi karta projektnega pospeška tal izračunana za povratno dobo 475 let, kar ustreza 90 odstotkom verjetnosti, da vrednosti na karti v 50 letih ne bodo presežene. Povratna doba je povprečen čas med prekoračitvami vrednosti projektnega pospeška tal ali intenzitete na dani lokaciji.

Slika 2: Karta projektnega pospeška tal

Vir: ARSO (2024) [projektni_pospesek_tal.jpg \(3364×2336\) \(gov.si\)](#)

1.3 Potresna ogroženost Notranjske regije

1.3.1 Stopnje potresne ogroženosti

Pri razvrščanju občin v razrede ogroženosti je bila poleg osnove – karte potresne intenzitete, upoštevana zgolj še skupina podatkov in sicer število prebivalcev na posameznih potresnih območjih. Podatki o številu prebivalcev po občinah so bili pridobljeni iz aplikacije GIS_UJME s stanjem na dan 1. 12. 2011. Kriteriji za razvrščanje regij v razrede so temeljili na podobnem načelu. V bistvu je izbira tega kriterija kot osnovo za oceno predvsem na nivoju občin zelo ustrezna, saj praviloma večja koncentracija prebivalstva na nekem območju pomeni tudi povečano koncentracijo stanovanjskih stavb in drugih, zlasti industrijskih in infrastrukturnih objektov.

Preglednica 1: Razredi in stopnje ogroženosti

Razredi ogroženosti	Stopnja ogroženosti
1.	Zelo majhna
2.	Majhna
3.	Srednja
4.	Velika
5.	Zelo velika

1.3.2 Razvrščanje občin in regije

Pri razvrščanju občin v razrede ogroženosti ob potresu je bila upoštevana zgolj ena skupina podatkov in sicer število prebivalcev na posameznih potresnih območjih. Natančni kriteriji za uvrstitev posamezne občine v razred ogroženosti ob potresu so podani v preglednici 2.

Preglednica 2: Kriteriji za uvrstitev občin v razrede ogroženosti ob potresu

1. razred ogroženosti	2. razred ogroženosti	3. razred ogroženosti	4. razred ogroženosti	5. razred ogroženosti
Vsi prebivalci občine na območju V EMS ali manj	Vsi prebivalci občine na območju VI EMS	Vsi ali del prebivalcev občine na območju VII EMS in nič prebivalcev na območju VIII EMS	Vsi ali del prebivalcev občine (vendar manj kot 9000) na območju VIII EMS ali več	Vsi ali del prebivalcev občine (vendar več kot 9000) na območju VIII EMS ali več

Temeljna razlika med občinami, uvrščenimi v 4. ali 5. razred ogroženosti, je v številu prebivalcev določene občine. Pri tem je bilo kot mejnik upoštevano število 9000 ljudi, kar približno predstavlja število prebivalcev »povprečne« občine.

Preglednica 3: Število občin, razvrščenih po razredih ogroženosti ob potresu

Regija	1. razred ogroženosti	2. razred ogroženosti	3. razred ogroženosti	4. razred ogroženosti	5. razred ogroženosti	Skupaj število občin	Razred ogroženosti regije
Notranjska	0	0	2	5	3	10	4
SKUPAJ OBČIN	0	0	2 Komen, Sežana	5 Bloke, Divača, Hrpelje-Kozina, Loška dolina, Pivka	3 Postojna, Cerknica, Ilirska Bistrica	10	

Iz preglednic 3 in 4 je razvidno, da je po tej oceni ogroženosti v Notranjski regiji 8 občin, ki so razvrščene v 4. in 5. razred ogroženosti ob potresu. To so občine, ki delno ali v celoti ležijo na območju intenzitete VIII EMS in glede na določbo 5. člena Uredbe o vsebini in izdelavi načrtov zaščite in reševanja (Uradni list RS, št. 24/12, 78/16 in 26/19) posledično zavezane k izdelavi celotnega načrta zaščite in reševanja ob potresu. Občini, ki delno ali v celoti ležijo na območju intenzitete VII EMS, in ki so razvrščene v 3. razred ogroženosti, sta 2.

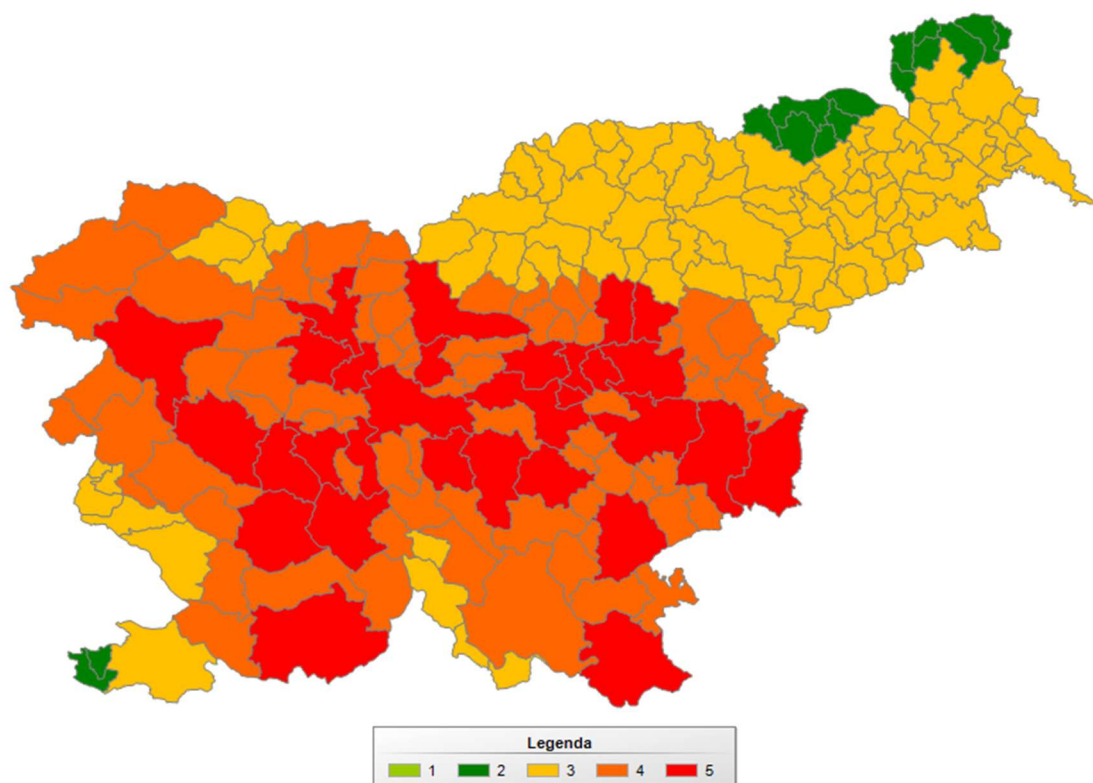
Preglednica 4 prikazuje razporeditev števila prebivalcev znotraj teritorialnih enot glede na stopnje potresne intenzitete in razvrstitev občine glede na kriterije iz preglednice 2.

Preglednica 4: Razvrstitev občin v razred ogroženosti ob potresu in število prebivalcev občin, ki živijo na območjih posamezne potresne intenzitete

REGIJA	OBČINA	ŠTEVILO PREBIVALCEV				RAZRED OGROŽENOSTI
		Območje VI EMS	Območje VII EMS	Območje VIII EMS	SKUPAJ število prebivalcev v	OBČINE
NOTRANJSKA	Bloke		1.298	268	1.566	4
(10 občin)	Cerknica		15	11.855	11.870	5
	Divača		3.371	1.130	4.501	4
	Hrpelje-Kozina		4.549	632	5.181	4
	Ilirska Bistrica			13.313	13.313	5
	Komen		3.509		3.509	3
	Loška dolina		200	3.326	3.526	4
	Pivka			6.162	6.162	4
	Postojna			17.672	17.672	5
	Sežana		13.839	0	13.839	3
Notranjska regija	SKUPAJ		26.781	54.358	81.139	

Takole pa ti rezultati izgledajo še na sliki.

Slika 3: Potresna ogroženost slovenskih občin

1 - majhna, 2 - srednja, 3 - velika, 4 - zelo velika, 5 - zelo velika

1.3.3 Razvrščanje regije

Razvrščanje regije v posamezne razrede ogroženosti je prvenstveno izvedeno glede na število prebivalcev, na območjih posameznih možnih intenzitet potresa v določeni regiji. Podatke o številu prebivalcev v posamezni regiji in v posameznem območju intenzitet (VI, VII in VIII EMS) smo pridobili iz aplikacije [Stat.si](https://stat.si) s stanjem na dan 1. 7. 2024. Notranjska regija zajema območje izpostave URSZR Postojna.

Preglednica 5: Kriteriji za razvrstitev regij v razrede ogroženosti ob potresu

1. razred ogroženosti	2. razred ogroženosti	3. razred ogroženosti	4. razred ogroženosti	5. razred ogroženosti
Vsi prebivalci regije na območju V EMS ali manj	Vsi prebivalci regije na območju VI EMS	Vsi ali del prebivalcev regije na območju VII EMS in nič prebivalcev na območju VIII EMS	Vsi ali del prebivalcev regije na območju VIII EMS ali več	Vsi ali del prebivalcev regije na območju VIII EMS ali več + dodatni kriteriji*

*Dodatni kriteriji:

- če je v regiji več kot 1/3 vseh prebivalcev Slovenije, ki živijo na območju intenzitete VIII EMS, se regija uvrsti v 5. razred ogroženosti
- če je 2/3 ali več občin v regiji v 5. razredu ogroženosti, se regija prav tako uvrsti v 5. razred ogroženosti
- regija ne more imeti nižje stopnje ogroženosti kot občina z najnižjo stopnjo ogroženosti v regiji

Preglednica 6: Število regij po razredih ogroženosti ob potresu

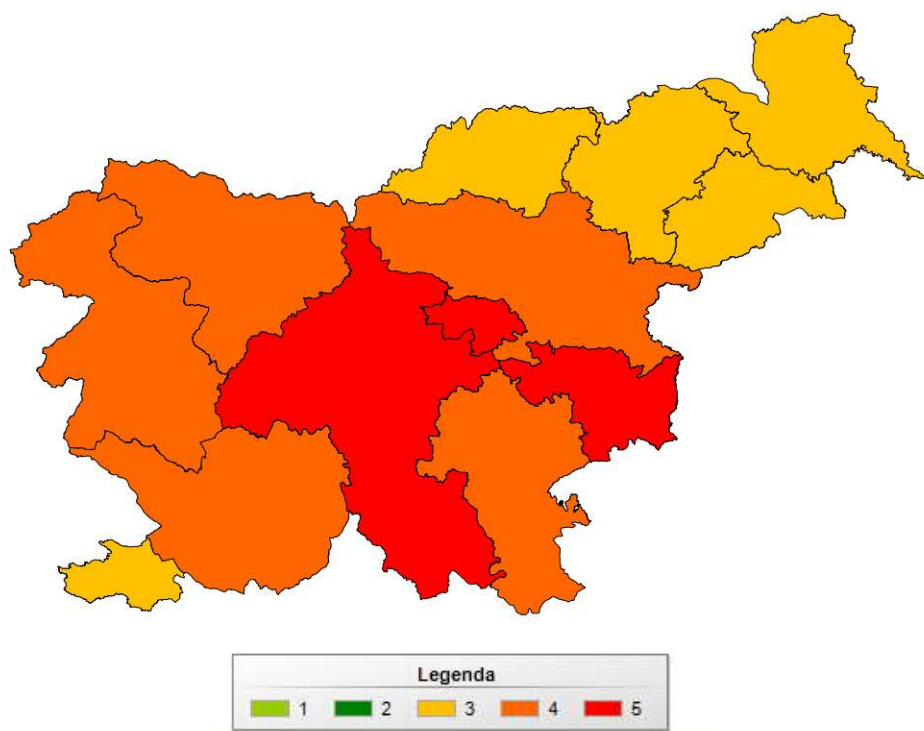
Razred	Število regij	Regija
1	0	/
2	0	/
3	5	Koroška, Obalna, Vzhodnoštajerska, Podravska, Pomurska
4	5	Gorenjska, Severnoprimska, Notranjska , Zahodnoštajerska, Dolenjska
5	3	Ljubljanska, Posavska, Zasavska
Skupaj	13	

Preglednica 7: Razvrstitev regij v razrede ogroženosti ob potresu. Vir. [Stat.si](https://stat.si), 2024

REGIJA	ŠTEVILO PREBIVALCEV				RAZRED OGROŽENOSTI REGIJE
	Območje VI EMS	Območje VII EMS	Območje VIII EMS	SKUPAJ število prebivalcev	
Notranjska		26.781	54.358	81.139	4
SKUPAJ		26.781	54.358	81.139	

Notranjska regija je zelo ogrožena zaradi potresa in kot taka razvrščena v 4. razred ogroženosti.

Slika 4: Potresna ogroženost regij

1-majhna, 2- srednja, 3- velika, 4- zelo velika, 5- zelo velika

1.4 Gostota In razporeditev naseljenosti

Preglednica 8: Število, delež in gostota prebivalstva po območjih posameznih intenzitet EMS na območju Notranjske regije

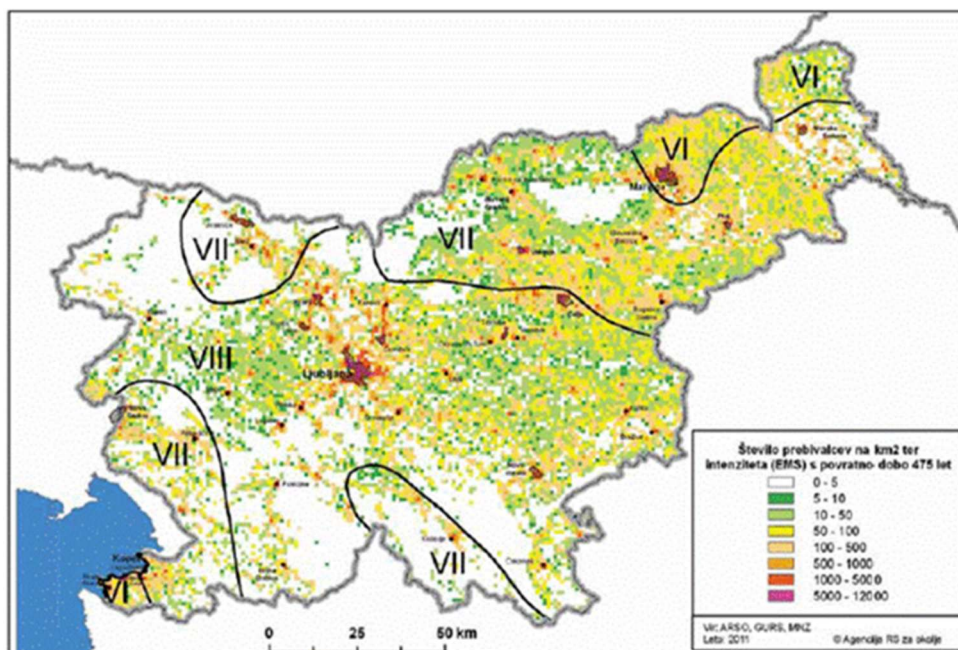
Območje intenzitete EMS	Površina		Število prebivalcev leta 2024		Število prebivalcev na km ²
	km ²	%		%	
VIII	1.300,91	61	54.358	68,65	42
VII	815,00	39	26.781	31,35	33
VI	0	0	0	0	0
Skupaj	2.115,91	100,00	81.139	100,00	38

V območju intenzitete VIII EMS se med drugimi nahajajo naselja Postojna, Rakek, Cerknica in Ilirska Bistrica.

V območju intenzitete VII EMS se med drugim nahaja naselje Sežana.

Ob tem pa je treba tudi poudariti, da je možnost, da bi ob zelo močnem potresu (na primer intenzitete VIII EMS) vsi prebivalci, ki živijo na omenjenih območjih, tudi dejansko občutili tako močan potres, izredno majhna. Dejansko bi na primer samo del prebivalcev znotraj enovitega območja intenzitete VIII EMS občutil tako močan potres. Povsem enako seveda velja za izpostavljenost objektov in drugih dobrin.

Slika 5: Število prebivalcev na km² in ocenjena potresna intenziteta EMS za povratno dobo 475 let (Vir: ARSO, spletna stran)

Med najbolj ogrožena mesta v Sloveniji spada tudi Ilirska Bistrica. Na širšem območju Ilirske Bistrice so v preteklosti že nastajali potresi z magnitudo okoli 5 ali višjo.

1.5 Verjetnost nastanka verižne nesreče

Možne posledice potresa so lahko poleg poškodb ali celo popolnih rušitev stavb tudi poškodbe na infrastrukturi (ceste, železnice, letališča, jezovi, vodne pregrade, komunikacijska omrežja, elektrovi, plinovodi, naftovodi ...). Potres pogosto spremljajo številne verižne nesreče, katerih škoda lahko celo presega neposredno škodo zaradi potresa. Gre predvsem za naslednje verižne nesreče:

- požari in eksplozije,
- nesreče z nevarnimi snovmi,
- plazovi, podori in poplave,
- poškodbe ali porušitve visokih pregrad,
- bolezni ljudi in živali,
- jedrske ali radiološke nesreče.

Ob verižni nesreči, ki je posledica potresa, poteka ukrepanje skladno z dokumenti zaščite in reševanja glede na nesrečo (poplave, nalezljive bolezni pri ljudeh, požari itn.).

1.6 Ukrepi za zmanjšanje posledic potresa

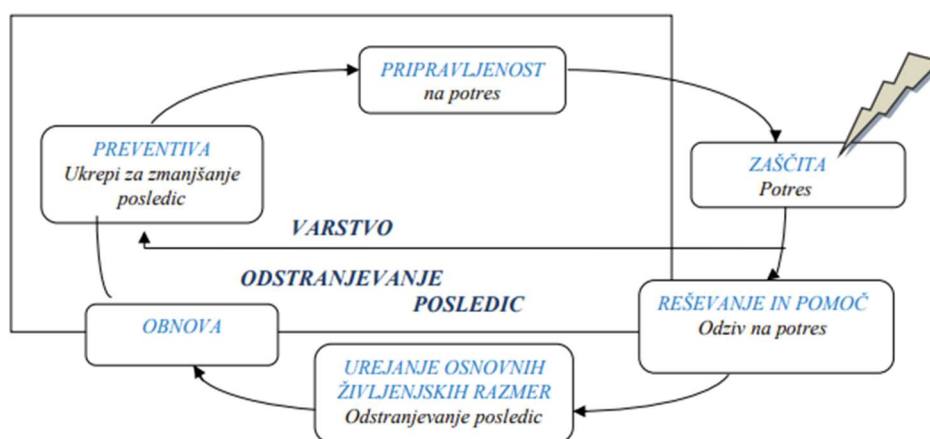
Najpomembnejši ukrepi za preprečevanje in zmanjšanje posledic potresa so:

- potresno odporna gradnja (predpisane zahteve za novogradnjo, sanacijo in utrditev objektov, postopki za ocenjevanje po potresu poškodovanih objektov ter popotresno sanacijo),
- načrtovanje delovanja sistema ZRP (usposabljanje in opremljanje sil za ZRP ter izdelava in dopolnjevanje načrtov ZiR ob potresu),

- sistematično spremljanje in proučevanje potresne dejavnosti (državna mreža potresnih opazovalnic),
- priprava programov potresne sanacije ter utrjevanja stanovanjskih in pomembnih javnih objektov s področja vzgoje in izobraževanja, varstva otrok, nege starejših občanov in drugih posebnih skupin prebivalcev ter drugih javnih dejavnosti
- pregled stanja pomembnih infrastrukturnih sistemov (zlasti cest, železnic, mostov, podvozov, nadvozov, predorov, itn.) s ciljem ugotoviti potresno odpornost in ranljivost ter po potrebi zagotoviti povečanje potresne odpornosti teh objektov,
- pregled stanja pomembnih industrijskih objektov ter objektov v katerih se skladiščijo, shranjujejo ali izdelujejo nevarne snovi ter objektov virov večjega in manjšega tveganja za okolje ter po potrebi zagotoviti povečanje potresne odpornosti teh objektov,
- ustrezna organizacija in delovanje zdravstvene in socialne službe v primeru potresa z močnimi poškodbami,
- izboljšati pripravljenosti na potres, kar se zagotavlja z izobraževanjem prebivalcev za boljši odziv pri potresu, z usposabljanjem organov vodenja v ZRP ter upravnih organov na lokalni in državni ravni ter s pripravo akcijskih načrtov za reševanje.

Varstvo pred potresi v celoti obsega preventivo, vzpostavitev in vzdrževanje pripravljenosti za ZRP ter odpravljanje posledic potresa in potresno obnovo. Za potrese namreč velja, da potresov ne moremo ne napovedati ne preprečiti, lahko pa ublažimo njihove posledice na sprejemljiv obseg.

Slika 6: Povezave aktivnosti za obvladovanje potresa

2 OBSEG NAČRTOVANJA

2.1 Temeljne ravni načrtovanja

Načrt oziroma dele načrta zaščite in reševanja ob potresu izdelajo nosilci načrtovanja:

- izpostava URSZR (v nadaljevanju regija),
- vse občine v Notranjski regiji.

Obveznost izdelave načrta oziroma dela načrta zaščite in reševanja ob potresu za posameznega nosilca načrtovanja je opredeljena glede na Oceno potresne ogroženosti Notranjske regije, verzija 4.0 št. 8421-10/2023-1 - DGZR z dne 17.12.2023. Obveznosti nosilcev načrtovanja iz preglednice 6 predstavljajo minimalne zahteve. Vsak nosilec načrtovanja se lahko odloči tudi za večji obseg načrtovanja.

Preglednica 9: Obveznosti nosilcev načrtovanja

Razred ogroženosti	Obveznosti nosilcev načrtovanja
1	Treba je izdelati dokumente, v katerih se določi zagotavljanje pomoči potresno prizadetim območjem v silah in sredstvih za ZRP; ni treba izdelati načrta zaščite in reševanja v celoti, dela načrta oziroma dokumentov za izvajanje določenih zaščitnih ukrepov in nalog ZRP.
2	Treba je izdelati dokumente, v katerih se določi zagotavljanje pomoči potresno prizadetim območjem v silah in sredstvih za ZRP; ni treba izdelati načrta zaščite in reševanja v celoti, priporočljivo pa je pripraviti dokumente, v katerih se določi način obveščanja ter se razdela izvajanje zaščitnih ukrepov in nalog ZRP
3	Treba je izdelati del načrta zaščite in reševanja oziroma dokumente, v katerih se določita način obveščanja in zagotavljanje pomoči potresno prizadetim območjem v silah in sredstvih za ZRP ter se razdela izvajanje zaščitnih ukrepov in nalog ZRP.
4	Treba je v celoti izdelati samostojen načrt zaščite in reševanja ob potresu.
5	Treba je v celoti izdelati samostojen načrt zaščite in reševanja ob potresu.

Temeljni načrt zaščite in reševanja ob potresu je državni načrt. Državni načrt zaščite in reševanja ob potresu je izdelan za potres intenzitete VIII EMS ali višje stopnje po evropski potresni lestvici EMS (v nadaljevanju potres intenzitete VIII EMS ali višje stopnje).

Notranjska regije, ki spada v razred ogroženosti 4 (zelo velika stopnja ogroženosti 1), v celoti izdelata samostojen načrt zaščite in reševanja ob potresu.

Načrt Notranjske regije je izdelan za potres intenzitete VI. ali višje stopnje po evropski potresni lestvici EMS.

Preglednica 10: Število občin, razvrščenih po razredih ogroženosti ob potresu

Regija	1. razred ogroženosti	2. razred ogroženosti	3. razred ogroženosti	4. razred ogroženosti	5. razred ogroženosti	Skupaj število občin	Razred ogroženosti regije
Notranjska	0	0	2	5	3	10	4
SKUPAJ OBČIN	0	0	2 Komen Sežana	5 Bloke Divača Hrpelje- Kozina Loška dolina Pivka	3	10	

Občinski načrti zaščite in reševanja se, skladno z določili Uredbe o vsebini in izdelavi načrtov zaščite in reševanja (Uradni list RS, št. 24/12, 78/16 in 26/19), izdelajo v celoti za potres v občinah na potresnem območju, na katerem je mogoč potres intenzitete VIII. EMS ali višje stopnje. **Občine izdelajo načrte za potres intenzitete VI. ali višje stopnje po evropski potresni lestvici EMS.**

Občine, ki spadajo v razred ogroženosti 3 (velika stopnja ogroženosti), izdelajo del načrta zaščite in reševanja oziroma dokumente, v katerih se določita način obveščanja in zagotavljanje pomoči potresno prizadetim območjem v silah in sredstvih za ZRP ter se razdelja izvajanje zaščitnih ukrepov in nalog ZRP.

Občine, ki spadajo v razred ogroženosti 4 in 5 (zelo velika stopnja ogroženosti 1 in 2), v celoti izdelajo samostojen načrt zaščite in reševanja ob potresu.

Organizacije, ki opravljajo vzgojno izobraževalno, socialno, zdravstveno ali drugo dejavnost, ki obsega tudi oskrbo ali varovanje 30 ali več oseb in so na potresnem območju, na katerem je mogoč potres intenzitete VIII EMS ali višje stopnje, načrtujejo v skladu z občinskimi načrti zaščite in reševanja ter načrti dejavnosti, bolnišnice pa tudi v skladu z regijskimi načrti in državnim načrtom potrebno izvedbo zaščitnih ukrepov ter nalog ZRP.

Bolnišnici Postojna in Sežana skladno s tem načrtom načrtujejo potrebno izvedbo zaščitnih ukrepov ter nalog ZRP.

Pristojni organi in službe občinske uprave po potrebi izdelajo načrte dejavnosti kot dodatek k občinskim ali k regijskim načrtom zaščite in reševanja.

Rok za izdelavo in usklajitev načrtov dejavnosti je največ šest mesecev od sprejetja temeljnega načrta zaščite in reševanja ob potresu.,

PP - 101	Ocena potresne ogroženosti Notranjske regije
----------	--

2.2 Projekt in aplikacije POTROG – potresna ogroženost v Sloveniji za potrebe Civilne zaščite

Za vsestransko in boljšo pripravljenost na potres je bil izveden razvojno raziskovalni projekt POTROG v okviru katerega so bile izdelane strokovne podlage in orodja, ki so namenjene splošni in strokovni javnosti. V okviru celotnega projekta POTROG je bilo razvitih več spletnih aplikacij, ki so dostopne na spletni strani [POTROG](#) in sicer:

APLIKACIJE POTROG

Aplikacije POTROG so bile razvite v sklopu projektov POTROG, POTROG 2, POTROG 3 in POTROG 4, ki jih je financiralo Ministrstvo za obrambo, Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje - URSZR. Razvite so bile z namenom pridobitve orodja za hiter odziv v primeru potresa.

Aplikacije uporabljajo podatke iz različnih virov in poenostavljajo, ki so privzete na podlagi izdelanih strokovnih podlag, za katere URSZR ni pristojna, zato URSZR ne prevzema nikakršne odgovornosti za napačno uporabo podatkov, ki aplikacije podpirajo in njihovo interpretacijo.

1. Aplikacija »OCENI SVOJO STAVBO «.

Namenjena je splošni javnosti, ki lahko s pomočjo aplikacije grobo oceni poškodovanost poljubne stanovanjske, poslovne ali poslovno-stanovanjske stavbe ob potresu. Aplikacija ima obliko spletnega vprašalnika. Rezultat vprašalnika je okvirna ocena verjetnosti za posamezno kategorijo poškodovanosti izbrane stavbe v primeru potresa podane intenzitete.

2. Aplikacija "OCENA POSLEDIC POTRESA«

Ocena potresne ogroženosti ljudi služi kot podlaga za načrtovanje ukrepov zaščite in reševanja ob potresu, zato je aplikacija namenjena predvsem načrtovalcem zaščite in reševanja ter štabom civilne zaščite. S pomočjo aplikacije lahko uporabnik v primeru potresa, na podlagi informacije o lokaciji in intenziteti, zelo hitro izdela prve ocene o obsegu potresa. Z aplikacijo lahko določi katere občine so bile najbolj prizadete, poškodovanost stavb (porušene, močno poškodovane, nepoškodovane, neocenjene stavbe) in število ogroženih ljudi v njih. Aplikacija omogoča tudi vizualizacijo posledic potresa in jo je možno uporabljati tudi kot učni pripomoček za preigravanje različnih scenarijev potresa.

3. Aplikacija »BAZA INDIVIDUALNO OCENJENIH STAVB« je namenjena splošni javnosti, ki lahko pregleduje, ali je potresna odpornost objekta individualno ocenjena.

4. Aplikacija »ZASEDENOST STAVB« namenjena za interno uporabo URSZR. Omogoča vizualizacijo dnevnega modela in prikaz primerjave izbrane stavbe glede na oba scenarija, ki sta predvidena za primer možnosti potresa – dnevni in nočni scenarij.

5. Aplikacija »ANALIZA PREVOZNOSTI CEST« namenjena je URSZR za pomoč pri načrtovanju posledic potresa.

6. Aplikacija »OCENA POŠKODOVANOSTI IN UPORABNOSTI STAVB (USB ključek). Aplikacija je namenjena URSZR za pomoč pri popisu poškodovanosti s standardnim obrazcem (tiskanim). Omogoča avtomatsko pred izpolnjevanje obrazcev z individualnimi podatki iz obstoječih javnih registrov za izbrano potresno območje in pripravo obrazcev za tisk. To posledično na terenu omogoča hitrejšo izpolnjevanje vprašalnikov, v zbirnem centru pa hiter vnos podatkov v bazo za statistične namene analize stanja na terenu. Inovativnost aplikacije je tudi v tem, da je zasnovana kot samostojna aplikacije, ki podpira proces popisovanja brez uporabe interneta, katerega delovanje bo v primeru močnega potresa v nekaterih predelih predvidoma močno okrnjeno.

3 ZAMISEL IZVAJANJA ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČI

3.1 Temeljne podmene načrta

Temeljne podmene načrta zaščite in reševanja ob potresu so:

1. Regijski načrt zaščite in reševanja se izdelava za potres intenzitete VIII EMS ali višje stopnje ne glede na to, katero območje regije prizadene, in ne glede na žarišče potresa. Posamezni dokumenti se lahko izdelajo za nižje intenzitete potresa.
2. Varstvo pred potresom zagotavljajo v okviru svojih pristojnosti oziroma pravic in dolžnosti državljani in drugi prebivalci Republike Slovenije kot posamezniki, prebivalci prostovoljno organizirani v društva in druge nevladne organizacije, ki se ukvarjajo z ZRP, javne reševalne službe, podjetja, zavodi in druge organizacije, katerih dejavnost je pomembna za ZRP, ter občine, regijski in državni organi. Varstvo pred potresi zagotavlja tudi potresno varna gradnja.
3. Varnost prebivalcev ob potresu ni odvisna samo od potresne ranljivosti zgradb, v katerih prebivajo, temveč tudi od potresne ranljivosti drugih zgradb. Prebivalci namreč veliko časa preživijo v vrtcih, šolah, na delovnih mestih, v domovih za ostarele, bolnišnicah. Skladno z Uredbo o vsebini in izdelavi načrtov zaščite in reševanja morajo načrte zaščite in reševanja izdelati tudi organizacije, ki opravljajo vzgojno izobraževalno, socialno, zdravstveno ali drugo dejavnost, ki obsega tudi oskrbo ali varovanje 30 ali več oseb, če so na potresno ogroženem območju in načrtujejo izvedbo potrebnih zaščitnih ukrepov ter nalog ZRP v skladno z občinskimi in regijskimi načrti zaščite in reševanja ter načrti dejavnosti in državnim načrtom.
4. Življenja ljudi so po potresu ogrožena zaradi poškodb objektov in naprav, namenjenih proizvodnji, predelavi, uporabi, prevozu, pretovarjanju, skladiščenju in odstranjevanju nevarnih snovi (strupene, vnetljive, eksplozivne, oksidacijske), zaradi pojava radioaktivnih snovi v okolju (kontaminacija okolja), poškodb ali porušitve visokih pregrad na vodnih zbiralnikih, porušitve mostov in druge prometne infrastrukture ter poškodb na električnih, plinskih in drugih napeljavah ipd. V občinskih načrtih zaščite in reševanja se določijo organizacije, katerih dejavnost lahko pomeni nevarnost za nastanek nesreče in morajo pri izdelavi načrtov zaščite in reševanja upoštevati mogoče verižne nesreče.
5. Prebivalci na potresno ogroženem območju morajo biti pravočasno in objektivno obveščeni o pričakovanih nevarnostih potresa, o ravnanju ob njem, o izvajanju osebne in vzajemne pomoči, načrtih in ukrepih za zmanjšanje in odpravo posledic ter o posledicah potresa. 6.
6. Če lokalni viri na prizadetem območju ne zadoščajo za učinkovito ZRP, zaprosijo za pomoč sosednjo občino oziroma regijo.

3.2 Koncept odziva ob potresu

Koncept odziva ob potresu temelji na posledicah, ki jih povzroči potres na ljudeh, naravi in objektih.

Klasifikacijo potresa (po evropski potresni lestvici) in epicenter potresa določi Agencija RS za okolje, Urad za seizmologijo in geologijo.

- **POTRES intenzitete do vključno V stopnje po evropski potresni lestvici EMS:** Ljudje zaznajo potres, ne povzroči pa poškodb na objektih. Urad za seizmologijo in

geologijo dokumentira potres in obvesti javnost o vsakem potresu, ki ga s svojimi čutili lahko zaznajo prebivalci na območju RS.

- **POTRES intenzitete VI ali VII stopnje po evropski potresni lestvici EMS:** poškodbe na objektih.
- **POTRES intenzitete VIII EMS ali višje stopnje po evropski potresni lestvici EMS:** poškodbe in mogoče smrtne žrtve pri ljudeh, močne poškodbe ali rušenje objektov.

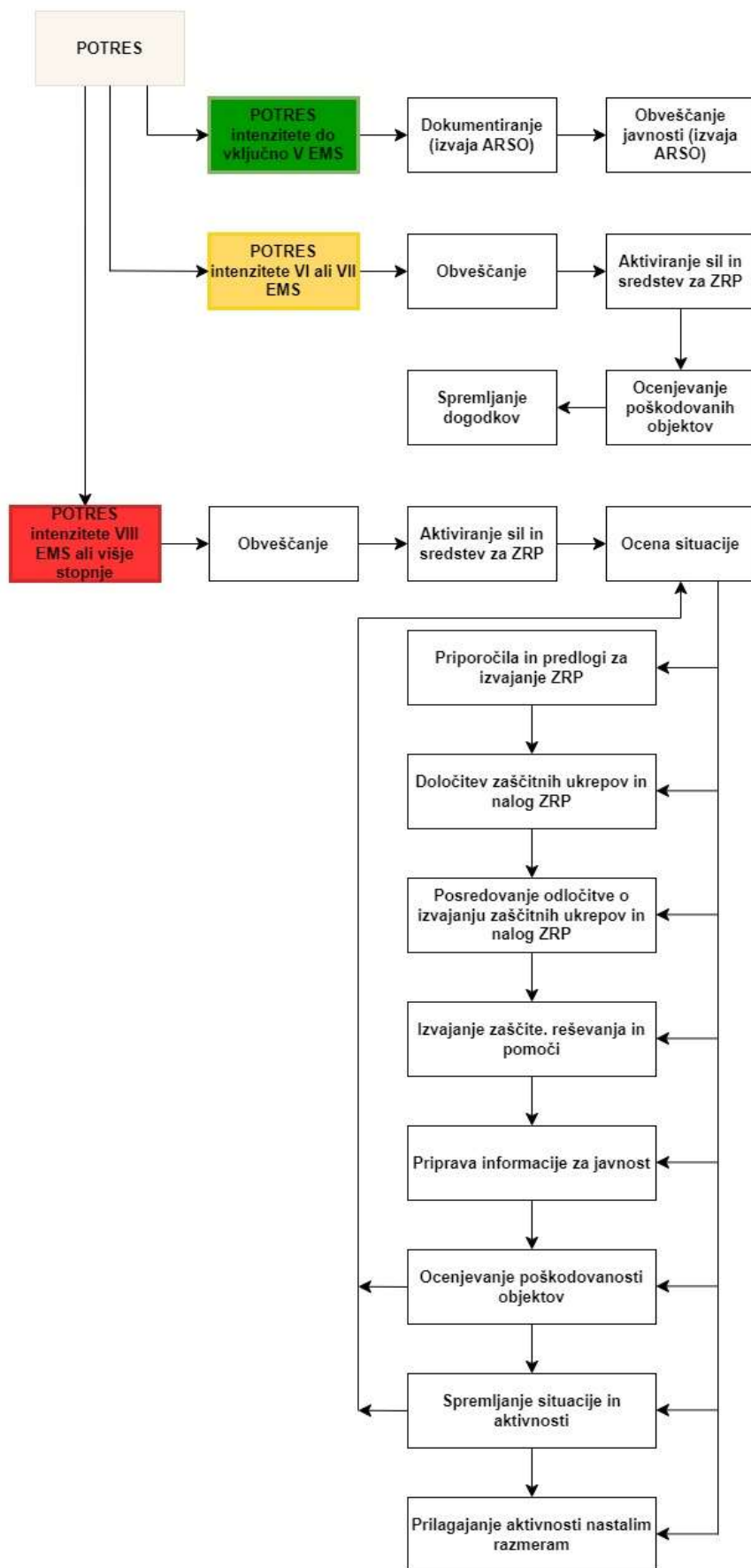
Preglednica 11: *Kratka oblika Evropske potresne lestvice predstavlja zelo poenostavljen in posplošen pregled lestvice. Uporabljamo jo za izobraževalne namene. Opomba: kratka oblika lestvice ne zadostuje za natančno opredelitev intenzitet (vir: Gruenthal ur., 1998).*

EMS-98 intenziteta	Naziv	Značilni učinki (povzeto)
I	Nezaznaven	Ljudje ga ne zaznajo.
II	Komaj zaznaven	V hišah ga čutijo redki posamezniki v mirovanju.
III	Šibek	V zaprtih prostorih ga čutijo posamezniki. Mirujoči čutijo zibanje ali rahlo tresenje.
IV	Zmeren	V zaprtih prostorih ga čutijo mnogi, na prostem pa redki posamezniki. Posamezniki se zbudijo. Okna in vrata zaropotajo, posode zažvenketajo.
V	Močan	V zaprtih prostorih ga čuti večina, na prostem pa posamezniki. Mnogi se zbudijo. Posamezniki se prestrašijo. Ljudje čutijo tresenje celotne stavbe. Viseči predmeti vidno zanihajo. Majhni predmeti se premaknejo. Vrata in okna loputajo.
VI	Z manjšimi poškodbami	Mnogi ljudje se prestrašijo in zbežijo na prosto. Nekateri predmeti padejo na tla. Mnoge stavbe utrpijo manjše nekonstruktivske poškodbe (lasaste razpoke, odpadanje manjših kosov ometa).
VII	Z zmernimi poškodbami	Večina ljudi se prestraši in zbeži na prosto. Stabilno pohištvo se premakne iz svoje lege in številni predmeti padejo s polic. Mnoge dobro grajene navadne stavbe so zmerno poškodovane: majhne razpoke v stenah, odpadanje ometa, odpadanje delov dimnikov; na starejših stavbah se lahko pojavijo velike razpoke v stenah in se porušijo predelne stene.
VIII	Z močnimi poškodbami	Mnogi ljudje s težavo lovijo ravnotežje. Pojavijo se velike razpoke na stenah mnogih stavb. Pri posameznih dobro grajenih navadnih stavbah se porušijo stene, slabo grajene stavbe se lahko porušijo.
IX	Rušilen	Splošna panika. Mnogi slabo grajeni objekti se porušijo. Tudi dobro grajene navadne stavbe so zelo močno poškodovane: porušitve sten in delne porušitve stavb.
X	Zelo rušilen	Mnogo navadnih dobro zgrajenih stavb se poruši.
XI	Uničujoč	Večina navadnih dobro zgrajenih stavb se poruši, uničene so celo nekatere stavbe z dobro potresno odporno konstrukcijo.
XII	Popolnoma uničujoč	Skoraj vse stavbe so uničene.

Barvna legenda:

zelena	ni učinkov
rumena	intenziteta se določa na podlagi učinkov na ljudi in predmete
rdeča	intenziteta se določa na podlagi učinkov na stavbe (poškodbe), ljudi in predmete

Slika 7: Koncept odziva ob potresu

3.3 Uporaba načrta

Regijski načrt zaščite in reševanja ob potresu se aktivira, ko pride do potresa intenzitete VIII EMS ali višje stopnje v katerem koli delu RS.

Če lokalni viri na prizadetem območju ne zadoščajo za učinkovito zaščito, reševanje in pomoč, se glede na posledice uporabijo regijske (državne) sile in sredstva, ki so na razpolago.

Na podlagi ocene nesreče in posledic se poveljnik CZ Notranjske regije odloči o izvajanju načrta delno ali v celoti.

Odločitev o aktiviranju regijskega načrta sprejme s sklepom poveljnik CZ za Notranjsko.

Sklep o preklicu izvajanja posameznih zaščitnih ukrepov in nalog ZRP sprejme pristojni poveljnik CZ ali vodja intervencije, ki je ukrepe sprejel.

D - 19	Vzorec sklepa o aktiviranju načrta ZiR ob nesreči
D - 20	Vzorec sklepa o preklicu izvajanja zaščitnih ukrepov in nalog ZRP

4 SILE IN SREDSTVA ZA ZRP TER VIRI ZA IZVAJANJE NAČRTA

Za ZRP ob potresu se skladno z nalogami iz poglavja 3 ZAMISEL IZVAJANJA ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČI OB POTRESU uporabijo sile in sredstva:

4.1 Organi in organizacije, ki sodelujejo pri izvedbi nalog iz regijske pristojnosti

4.1.1 Organizacije in zavodi na območju regije

- Izpostava URSZR Postojna,
- Policijska uprava Koper in Ljubljana,
- Pristojna inšpekcijske službe (Inšpektorat za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami - Izpostava URSZR Postojna),
- Veterinarska uprava RS za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin – OU Postojna in Koper,
- Veterinarske ambulante v Postojni, Cerknici, Ilirski Bistrici in Sežani,
- NIJZ OE Koper (občine Divača, Hrpelje – Kozina, Komen, Ilirska Bistrica, Pivka, Postojna, Sežana) in OE Ljubljana (občine Cerknica, Loška dolina, Bloke),
- Nacionalni laboratorij za zdravje, okolje in hrano Koper in Ljubljana,
- Uprava Republike Slovenije za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin Območni urad Postojna in
- Slovenska vojska.

4.1.2 Javne službe regijskega pomena

- Bolnišnica Sežana in Bolnišnica za ženske bolezni in porodništvo Postojna,
- Zdravstveni domovi (Postojna, Cerknica, Ilirska Bistrica in Sežana),
- Reševalne službe – NMP v sklopu DCZ Ljubljana,
- Centri za socialno delo, enote: Postojna, Ilirska Bistrica, Cerknica in Sežana,
- Zavod za zdravstveno varstvo Koper,
- Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije – OE Nova Gorica.

4.1.3 Regijske sile za zaščito, reševanje in pomoč

- **Organi vodenja CZ so:**
 - poveljnik CZ za Notranjsko,
 - namestnik poveljnika CZ za Notranjsko,
 - Štab CZ za Notranjsko.

- **Poklicne regijske sile za zaščito in reševanje:**

- Gasilske enote širšega pomena (PGD Cerknica, PGD Ilirska Bistrica, PIGD Kovinoplastika Lož, PGD Postojna, PGD Materija, ZGRS Sežana).

- **Enote in službe CZ regije so:**

- enote za radiološko-kemično-biološko zaščito (RKB-zaščito),
- tehnično reševalne enote (oddelek za izvidovanje in vod za reševanje),
- ekipa za odkrivanje, zavarovanje in identifikacijo NUS,
- ekipa za tehnično reševanje s specialnimi delovnimi stroji in napravami
- oddelek za iskanje zasutih v ruševinah,
- logistični center v Postojni,
- služba za podporo in
- pogodbeni delavci ReCO Postojna.

P-1	Podatki o poveljniku, namestniku poveljnika in članih (regijskega) štaba CZ
P- 3	Pregled regijskih sil za zaščito, reševanje in pomoč
P- 4	Podatki o regijskih organih, službah in enotah CZ

- **Enote ter službe društev in drugih nevladnih organizacij so:**

- vsa prostovoljna gasilska društva v Notranjski regiji,
- Območna združenja Rdečega križa Slovenije (Cerknica – Loška dolina – Bloke, Ilirska Bistrica, Postojna-Pivka in Sežana)
- Slovenski Karitas,
- Ekipa tabornikov (Rod kraških viharikov Postojna, Rod snežniških ruševcev Ilirska Bistrica, Rod kraških j'rt Sežana, Rod Jezerska ščuka Cerknica),
- Jamarska reševalna služba,
- gorska reševalna služba,
- enota za reševanje z reševalnimi psi – Klub Vodnikov reševalnih psov Postojna,
- Javna komunalna podjetja,
- Cestna podjetja,
- Podjetja za vodooskrbo prebivalstva.

4.1.4 Sile za zaščito, reševanje in pomoč občin

Za opravljanje nalog ZRP so na območju Notranjske regije organizirane sile za ZRP v lokalnih skupnostih v skladu z Uredbo o organiziranju opremljanju in usposabljanju sil za zaščito, reševanje in pomoč (Uradni list RS, št. 92/07, 54/09, 23/11 in 27/16) in Pravilnikom o kadrovskih in materialnih formacijah enot, služb in organov Civilne zaščite (Uradni list RS, št. 104/08). Poleg sil za ZRP lokalnih skupnosti bi imele v primeru potresa pomembno vlogo tudi druge občinske javne službe in podjetja. Njihova vloga in naloge se opredelijo v občinskih delnih načrtih zaščite in reševanja.

Za pripravljenost, opremljenost in usposobljenost enot so zadolženi njihovi ustanovitelji. Obveznosti ustanoviteljev so opredeljene v merilih za organiziranje in opremljanje in v pogodbah o sofinanciranju za ukrepanje ob nesrečah.

P - 1	podatki o poveljniku, namestniku poveljnika in članih štaba civilne zaščite Notranjske regije
P - 2	podatki o odgovornih osebah in zaposlenih na izpostavi URSZR Postojna
P - 3	pregled sil za zaščito, reševanje in pomoč Notranjske regije
P - 4	podatki o organih, službah in enotah CZ Notranjske regije
P - 7	pregled javnih in drugih služb, ki opravljajo dejavnosti pomembne za ZiR Notranjske regije
P - 10	pregled gradbenih organizacij Notranjske regije
P - 11	pregled gasilskih enot s podatki o poveljnikih in namestnikih poveljnikov Notranjske regije
P - 12	pregled gasilskih enot širšega pomena in njihovih pooblastil s podatki o poveljnikih in namestnikih poveljnikov Notranjske regije
P - 22	pregled organizacij, ki zagotavljajo prehrano Notranjske regije
P - 24	Pregled enot, služb in drugih operativnih sestavov društev in nevladnih organizacij, ki sodelujejo pri reševanju v Notranjski regiji
P - 25	pregled človekoljubnih organizacij Notranjske regije
P - 26	pregled centrov za socialno delo Notranjske regije
P - 27	pregled zdravstvenih domov, zdravstvenih postaj in reševalnih postaj Notranjske regije
P - 28	pregled splošnih in specialističnih bolnišnic Notranjske regije
P - 29	pregled veterinarskih organizacij Notranjske regije
P - 31	pregled kulturne dediščine Notranjske regije
P - 32	seznam članov komisije za ocenjevanje poškodovanosti objektov Notranjske regije
P - 33	seznam članov komisije za ocenjevanje škode Notranjske regije

4.2 Materialno - tehnična sredstva za izvajanje načrta

Materialno - tehnična sredstva se načrtujejo za:

- zaščitno in reševalno opremo ter orodje (sredstva za osebno in skupinsko zaščito, oprema, vozila ter tehnična in druga sredstva, ki jih potrebujejo strokovnjaki, reševalne enote, službe in reševalci),
- materialna sredstva iz državnih rezerv in
- sredstva pomoči (živila, pitna voda, zdravila in drugi predmeti in sredstva, ki so namenjena brezplačni razdelitvi ogroženim prebivalcem).

Za izvajanje ZRP se uporabljajo obstoječa sredstva, ki se zagotavljajo na podlagi predpisanih meril za organiziranje, opremljanje in usposabljanje sil za ZRP. O pripravljenosti in aktiviranju sredstev iz popisa za potrebe regijskih enot in služb CZ ter drugih sil ZRP na območju regije, odloča poveljnik CZ za Notranjsko.

P- 6	pregled osebne in skupne opreme ter sredstev pripadnikov enot za zaščito, reševanje in pomoč Notranjske regije
P - 8	Pregled materialnih sredstev iz državnih rezerv za primer naravnih in drugih nesreč Notranjske regije

P - 9	pregled materialnih sredstev iz državnih blagovnih rezerv za primer naravnih in drugih nesreč (RS)
-------	--

4.3 Predvidena finančna sredstva za izvajanje načrta

Finančna sredstva se načrtujejo za:

- stroške operativnega delovanja (povračila stroškov za aktivirane pripadnike CZ in druge sile za zaščito, reševanje in pomoč),
- stroške dodatnega vzdrževanja in servisiranja uporabljene opreme,
- materialne stroške (prevozne stroške in storitve, gorivo, mazivo).

D – 1	Načrtovana finančna sredstva za izvajanje načrta
-------	--

5 OPAZOVANJE, OBVEŠČANJE IN ALARMIRANJE

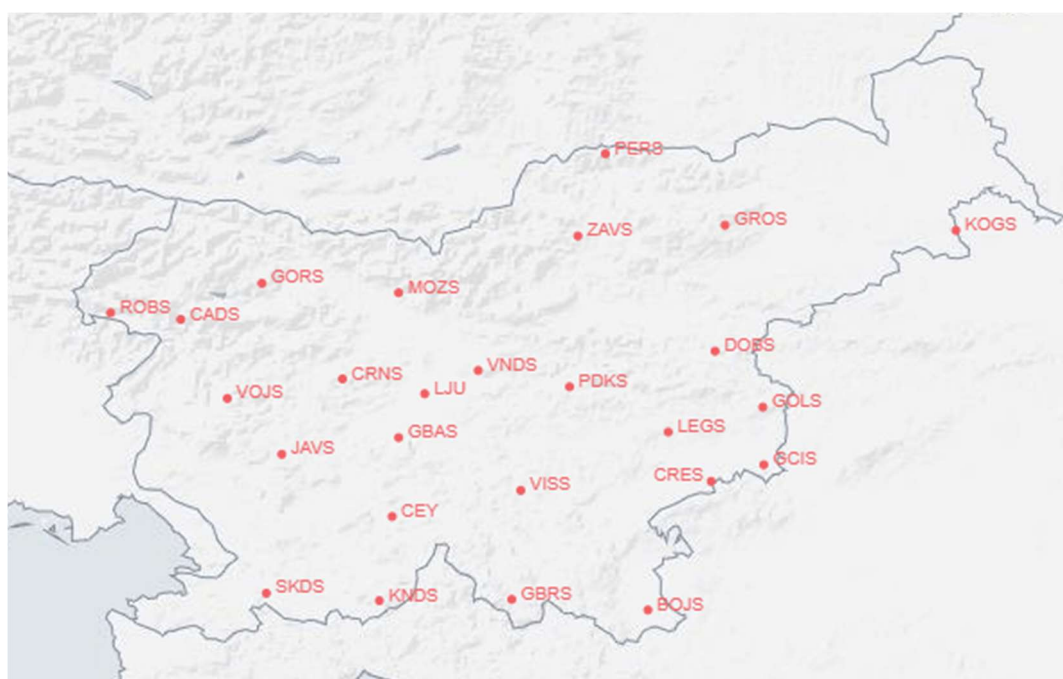
5.1 Opazovanje potresne dejavnosti

Opazovanje potresne dejavnosti na območju RS izvaja ARSO – Urad za seizmologijo in geologijo s stalnim spremljanjem in proučevanjem potresne dejavnosti. K uspešnemu opazovanju potresne dejavnosti pa lahko pripomore le dovolj gosto postavljena in kakovostno opremljena državna mreža potresnih opazovalnic, kot je prikazana na sliki 8.

Državna mreža potresnih opazovalnic zagotavlja potrebne podatke za spremljanje potresnih sunkov in omogoča samodejno obveščanje javnosti s preliminarnimi opredelitvami osnovnih značilnosti potresa najpozneje v desetih minutah po potresu.

Ob potresu intenzitete VI EMS ali višje stopnje vzpostavi ARSO – Urad za seizmologijo in geologijo lokalno mrežo prenosnih terenskih opazovalnic za spremljanje popotresnih sunkov.

Slika 8: Karta lokacij državnega omrežja potresnih opazovalnic

Vir: Agencija RS za okolje, Mreža potresnih opazovalnic, 2024

Opazovanje potresne dejavnosti obsega spremljanje potresne dejavnosti na območju RS, strokovno obdelavo podatkov in posredovanje podatkov seizmološkim službam sosednjih držav. Prve preverjene podatke o potresu na območju RS lahko ARSO – Urad za seizmologijo in geologijo pripravi v 15 minutah oziroma najpozneje v eni uri po potresu.

V konceptualnem smislu je državna mreža potresnih opazovalnic zastavljena tako, da omogoča povezavo treh alarmnih sistemov – Slovenije, Italije in Avstrije. Pri tem ne gre le za izmenjavo podatkov po elektronski pošti temveč za skupen alarmni sistem s sočasnim prenosom podatkov iz državnih računalniških središč v vsa tri državna središča za obdelavo seizmoloških podatkov.

V Notranjski regiji se nahajajo tri potresne opazovalnice, in sicer:

- CEY – Cerknica,

- KNDS - Knežji dol in
- SKDS – Skadanščina.

5.2 Obveščanje o potresu

ARSO – Urad za seizmologijo in geologijo o vsakem potresu, ki ga zaznajo prebivalci na območju RS, obvesti te organe in službe:

- Center za obveščanje RS,
- Urad Vlade RS za komuniciranje,
- Slovensko tiskovno agencijo.

ARSO – Urad za seizmologijo in geologijo ob potresu intenzitete VII EMS in višje stopnje neposredno obvešča javnost (organizira tiskovno konferenco).

Prvo obvestilo o potresu, ki ga ARSO – Urad za seizmologijo in geologijo posreduje CORS, mora vsebovati podatke o:

- času nastanka potresa,
- nadžarišču potresa,
- magnitudi potresa,
- preliminarno ocenjeni intenziteti potresa po evropski potresni lestvici EMS,
- območju, ki ga je prizadel potres.

Operater CORS obvesti ReCO Postojna v primeru, da je bil potres zaznan v Notranjski regiji ter v primeru, ko je bil potres zaznan v drugih predelih Slovenije (VIII stopnja in več). ReCO Postojna je lahko obveščen o potresu tudi s strani občanov na številko 112.

5.2.1 Obveščanje pristojnih organov in služb na regijski ravni

ARSO – Urad ta seizmologijo in geologijo obvešča CORS, CORS pa nato obvešča ReCO Postojna, v kolikor je njegovo območje prizadel potres intenzitete **do vključno V. stopnje po evropski lestvici EMS**.

Župan, poveljnik CZ občine ali druga oseba, ki je pooblaščen s strani župana je dolžna posredovati v ReCO prve podatke o stanju po potresu, zaradi katerega je nastala materialna škoda in sicer v čim krajšem možnem času.

Regijski center za obveščanje Postojna, na osnovi podatkov, ki jih dobi od CORS **ob potresu intenzitete VI. EMS ali višje stopnje** obvešča:

- Vodjo ReCO Postojna,
- Poveljnika civilne zaščite za Notranjsko,
- vodjo izpostave URSZR Postojna,
- župane občin,
- poveljnike CZ občin,
- OKC pri policijski upravi Koper in Ljubljana

- gasilske poveljnike občin in gasilskih zvez
- člane štaba CZ za Notranjsko,
- regijske gasilske poveljnike,
- pristojno NMP.

O potresih, ki **niso presegli VI. stopnje** EMS potresne lestvice oziroma niso povzročili vznemirjanja med prebivalci, niti materialne ali druge škode, ReCO Postojna obvešča:

- poveljnika CZ za Notranjsko,
- vodjo Izpostave URSZR Postojna,
- župane ali osebe, ki jih je določil župan v prizadetih občinah.

SOP - 1.1.	Standardni operativni postopek za potres – ReCO Postojna
P – 1	podatki o poveljniku, namestniku poveljnika in članih štaba civilne zaščite v Notranjski regiji
P – 2	podatki o odgovornih osebah in zaposlenih na izpostavi URSZR Postojna
P – 4	podatki o organih, službah in enotah CZ v Notranjski regiji
P – 15	podatki o odgovornih osebah, ki se jih obvešča o nesreči v Notranjski regiji
P - 18	seznam medijev, ki bodo posredovali obvestilo o izvedenem alarmiranju in napotke za izvajanje zaščitnih ukrepov v Notranjski regiji

Za sprotno informiranje regijskih organov, lokalnih skupnosti in drugih izvajalcev nalog zaščite, reševanja in pomoči o stanju in razmerah na prizadetem območju, sprejetih ukrepih in poteku izvajanja zaščite in reševanja ter odpravljanja posledic potresa, skrbi Izpostava URSZR Postojna, in sicer tako, da preko ReCO Postojna pripravlja in izdaja informativni bilten ter občasne širše pisne informacije.

Če ARSO – Urad za seizmologijo in geologijo ne pošlje informacij o potresu v 15 minutah oziroma najpozneje v eni uri, podatki iz ReCO Postojna na prizadetem območju (podatki pridobljeni na podlagi obvestil prebivalcev, pripadnikov CZ itn.), pa kažejo na potres intenzitete VIII ali višje stopnje, pristojni ReCO obvesti CORS.

Po pridobljenih preverjenih podatkih o potresu iz ARSO - Urada za seizmologijo in geologijo, CORS obvesti ReCO Postojna.

V ta namen CORS pripravlja dnevne in izredne informativne biltene, ki jih nato ReCO Postojna pošilja prejemnikom v regiji in lokalnim skupnostim. Bilteni, ki jih pošilja ReCO Postojna morajo vsebovati tudi vsa pomembna opozorila in napotke o potresu, ki jih objavi CORS v svojem dnevnem informativnem biltenu.

Po potresu občine takoj, ko je mogoče, v ReCO na posebne obrazcu poročajo o prvih posledicah potresa, o njegovem obsegu, številu poškodovanih in mrtvih ljudi in živali, porušeni objektih, poškodovani infrastrukturi ter o verižnih nesrečah, ki so nastale kot posledica potresa.

Regijski center za obveščanje Postojna pridobiva podatke o stanju na terenu od OŠCZ, poverjenikov CZ in občanov preko delujočih sredstev zvez.

5.2.2 Obveščanje prebivalcev na prizadetem območju

Obveščanje prebivalcev na prizadetem območju mora biti usklajeno z obveščanjem splošne javnosti. Za obveščanje prebivalcev na prizadetem območju so pristojne občine, ki načine in oblike obveščanja podrobneje razdelajo v načrtih zaščite in reševanja ob potresu. Občine prek

osrednjih in lokalnih medijev in na druge krajevno običajne načine prebivalce obveščajo o razmerah na prizadetem območju, izvajanju osebne in vzajemne zaščite ter o izvajanju zaščitnih ukrepov in nalog ZRP. Navodila ogroženim prebivalcem o zaščitnih ukrepih so odvisna od nevarnosti.

Občine lahko ob potresu intenzitete VIII EMS ali višje stopnje po potrebi organizirajo informacijske centre, v katerih se združuje dejavnost socialnih služb, humanitarnih organizacij, poizvedovalne službe, službe za ZRP ter drugih služb javnega pomena.

V občinskih načrtih zaščite in reševanja ter v posameznih delih načrtov zaščite in reševanja se podrobneje razdeli obveščanje na območju občine.

1. USTANOVITEV OBČINSKEGA INFORMACIJSKEGA CENTRA:

(V občinskem središču, če je prizadeto celotno območje občine ali čim bližje prizadetega območja, če je prizadet le del območja občine):

- po potrebi in fizični dostopnosti centra se pripravi dnevne tiskovne konference (priporočljivo dvakrat dnevno),
- odprtje posebne krizne telefonske številke centra,
- dosegljivost uslužbencev centra na telefonskih linijah,
- dosegljivost uslužbencev centra na radijskih zvezah (predvsem za radioamaterje),
- priprava dnevnih (kasneje redkejših) informativnih tiskovin in organizacija dostave tiskovin do prizadetih prebivalcev,
- obveščanje medijev, ki pokrivajo območje občine (radijske postaje, televizijske postaje, časniki, spletni mediji...),
- sprotno osveževanje občinske spletne strani, facebook profila in drugih socialnih mrežah občine s podatki o potresu,
- sprotno poročanje regijskemu štabu CZ o dogajanju.

2. USTANOVITEV INFORMACIJSKIH MREŽ NA TERENU:

- Župan ali občinska uprava stopijo v kontakt s predsedniki krajevnih, vaških ali četrtinskih skupnosti,
- skupaj določijo odgovornega človeka v posameznem naselju, ki prevzema zbiranje informacij od prizadetih prebivalcev in informiranje prebivalcev,
- odgovorni je v rednem telefonskem ali kakšnem drugem stiku z vodjo reševanja v prizadeti občini,
- določijo informacijsko središče v posameznem naselju (lahko tudi oglasna deska, vitrina, gostilna, župnišče...), v katerem objavljajo pomembne informacije,

Prek informacijskih centrov prebivalci dobijo informacije o:

- posledicah potresa (materialni škodi, poškodovanih, pogrešanih, evakuiranih, mrtvih, porušeni/delno porušeni objekti),
- vplivu potresa na prebivalce in okolje,
- pomoči, ki jo lahko pričakujejo,

- ukrepah za omilitev posledic potresa,
- izvajanju osebne in vzajemne zaščite,
- sodelovanju pri izvajanju zaščitnih ukrepov,
- o oceni poškodovanosti objektov in primernosti za bivanje.

D – 5	Navodilo za organiziranje in vodenje informacijskega centra
-------	---

V primeru potresa intenzitete VIII EMS, kjer je prizadetih več lokalnih skupnosti, poveljnik CZ za Notranjsko poskrbi za ustrezno obveščanje in opozarjanje prebivalce na prizadetem območju na pretečo nevarnost preko lokalnih medijev.

Naloge informacijskega centra na nivoju regije izvaja Štab CZ za Notranjsko, ki v sodelovanju z zdravstveno službo, Policijo, socialno službo, poizvedovalno službo RKS, duhovniki različnih verskih skupnosti in po potrebi tudi s predstavniki v potresu najbolj prizadetih občin, prek sredstev javnega obveščanja v čim krajšem času po potresu objavi posebno telefonsko številko, na kateri svojci domnevnih žrtev potresa lahko pridobijo prve informacije o nesreči in njenih posledicah.

5.2.3 Obveščanje splošne javnosti

Ljudje, ki živijo na območjih, izpostavljenih potresnemu tveganju, morajo biti seznanjeni s potresno nevarnostjo. Javnost mora biti o nesreči pravočasno in korektno obveščena, tako o obsegu nesreče in njenih posledicah kot tudi o aktivnostih za odpravo posledic.

Prvo sporočilo za javnost in vsa nadaljnja sporočila o potresu oblikuje na državni ravni in jih posreduje v objavo ARSO – Urad za seizmologijo in geologijo, in sicer do aktiviranja državnega načrta in Štaba CZ RS.

Po aktiviranju Štaba CZ RS sporočila za javnost na podlagi osnutkov oziroma podatkov ARSO – Urada za seizmologijo in geologijo oblikuje, dopolni in posreduje v objavo Štab CZ RS. Za obveščanje javnosti o izvajanju nalog zaščite, reševanja in pomoči iz regijske pristojnosti je odgovoren poveljnik CZ za Notranjsko in vodja Izpostave URSZR Postojna v skladu s svojimi pristojnostmi.

ARSO - Urad za seizmologijo in geologijo objavlja podatke o potresu in njegovih značilnostih na svoji spletni strani www.arso.gov.si.

Obveščanje javnosti ob nesrečah poteka v medijih, ki morajo po predpisih na zahtevo državnih organov, javnih podjetij in zavodov brez odlašanja brezplačno objaviti nujno sporočilo, povezano zvezi z resno ogroženostjo življenja, zdravja ali premoženja ljudi, kulturne in naravne dediščine ter varnosti države.

V takih primerih so za takojšnje posredovanje sporočil državnih organov za javnost pristojni:

- Televizija Slovenija,
- Radio Slovenija,
- Slovenska tiskovna agencija,
- po potrebi tudi drugi lokalni mediji.

CORS, usklajeno s poveljnikom CZ RS, lahko o posledicah potresa obvešča javnost neposredno prek dnevnih in izrednih informativnih biltenov, radia, televizije, časopisov, teleteksta, spletnih strani MORS in ZIR, svetovnega spleta in drugih medijev. Regijski center za obveščanje Postojna redne in izredne biltene CORS posreduje prejemnikom na regijski ravni.

P-17	seznam prejemnikov informativnega biltena v Notranjski regiji
P-18	seznam medijev, ki bodo posredovali obvestilo o izvedenem alarmiranju in napotke za izvajanje zaščitnih ukrepov v Notranjski regiji
D - 8	Navodilo za obveščanje ob nesreči

5.2.4 Obveščanje širše (domače) javnosti

Za obveščanje domače javnosti o izvajanju nalog zaščite, reševanja in pomoči je v skladu s svojimi pristojnostmi odgovoren Regijski štab civilne zaščite. Naloge na področju obveščanja javnosti organizira poveljnik CZ za Notranjsko skupno s članom štaba, odgovornim za odnose oz. stike z javnostjo.

S tem namenom v sodelovanju z občinskimi nivoji:

- pripravlja skupna poročila za javnost,
- organizira in vodi novinarske konference.

Ob rušilnem potresu regijski štab CZ sodeluje s poveljnikom CZ Republike Slovenije.

Za informiranje širše javnosti se ob rušilnem potresu v Notranjski regiji izvaja obveščanje v skladu z državnim načrtom zaščite in reševanja ob potresu.

5.3 Alarmiranje

Alarmiranje se izvaja na naseljenem območju, ko je zaradi rušenj ali verižne reakcije ogroženo življenje ljudi oziroma, ko je potrebno pričeti z izvajanjem določenih zaščitnih ukrepov. Alarmiranje izvede ReCO Postojna na zahtevo:

- Poveljnika CZ za Notranjsko oziroma njegovega namestnika,
- Vodje izpostave URSZR Postojna,
- Odgovorne osebe v občini in poveljnik CZ občine.

Proži se znak »NEPOSREDNA NEVARNOST«, takoj sledi obvestilo o izvajanju zaščitnih ukrepov oziroma navodila prebivalcem preko lokalnih medijev ali na druge načine.

Po prenehanju nevarnosti ReCO Postojna, proži alarmni znak »konec nevarnosti« na osnovi odredbe poveljnika CZ za Notranjsko.

6 AKTIVIRANJE SIL IN SREDSTEV ZA ZRP

6.1 Aktiviranje regijskih organov vodenja CZ in njihovih strokovnih služb

Po obvestilu in prvih poročilih o posledicah potresa intenzitete VIII EMS in višje stopnje, poveljnik CZ Notranjsko presodi trenutne razmere in oceni situacijo. Na podlagi razsežnosti in posledic potresa ter zahtev prizadetih občin po pomoči poveljnik CZ za Notranjsko sprejme odločitve o aktiviranju regijskega načrta, kar pomeni tudi aktiviranje regijskih sil in sredstev za ZRP.

V primeru, da regijske sile in sredstva ne zadoščajo več za pomoč prizadetim občinam, posreduje poveljnik CZ za Notranjsko prošnjo za pomoč poveljniku CZ RS.

Glede na oceno stanja in razsežnost potresa poveljnik CZ za Notranjsko preko ReCO Postojna oziroma izpostave URSZR aktivira oziroma skliče:

- Štab CZ za Notranjsko,
- Službo za podporo,
- Regijski logistični center,
- poveljnike in namestnike regijskih poveljnikov CZ občin notranjske regije,
- regijsko komisijo za ocenjevanje škode (zaradi priprave prve ocene škode).

Za zagotavljanje komunikacijske in informacijske podpore se ReCO Postojna okrepi z dodatnimi operaterji (tudi pogodbenimi pripadniki).

P - 4	podatki o organih, službah in enotah CZ Notranjske regije
-------	---

6.2 Aktiviranje regijskih sil in sredstev za ZRP

Enote, službe in druge operative sestave sil za ZRP, ki so v regijski pristojnosti, aktivira ReCO Postojna ali izpostava URSZR Postojna na podlagi odločitve:

- poveljnika CZ za Notranjsko ali njegovega namestnika,
- vodje izpostave URSZR Postojna ali njegovega namestnika.

O pripravljenosti in aktiviranju sil za ZRP na območju Notranjske regije, v kolikor bi bila ta prizadeta, odloča poveljnik CZ za Notranjsko.

Zahtevo za aktiviranje enot, služb in drugih operativnih sestav sil za ZRP, ki so v državni pristojnosti lahko podajo:

- vodja intervencije,
- župan prizadete občine,
- poveljnik CZ občine oziroma njegov namestnik,
- poslovodni organ gospodarske družbe, zavoda ali druge organizacije, ki mora skladno s predpisi o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami izdelati načrt zaščite in reševanja,
- vodja izpostave URSZR ali njegov namestnik.

Poveljnik CZ RS ali njegov namestnik lahko odloči v primeru potrebe in na podlagi dogovora z občino tudi o aktiviranju enot, služb in drugih delovnih operativnih sestav v regiji ali občini. Aktiviranje izvrši pristojni ReCO, ki mora o tem obvestiti tudi regijskega poveljnika CZ ali njegovega namestnika oziroma občinskega poveljnika CZ ali njegovega namestnika.

Na zahtevo CORS lahko enote, službe in druge operative sestave sil za ZRP, ki so v državni pristojnosti, aktivira Regijski center za obveščanje Postojna.

Po aktiviranju se regijske sile za ZRP, ki odidejo na prizadeta območja, zberejo na svojih zbirališčih. Na podlagi zahtev občin prizadetega območja se določi njihovo delovišče in izdajo delovni nalogi.

Aktiviranje in uporaba državnih zrakoplovov za nujne naloge ZRP ob potresu za nujno medicinsko pomoč, prevoz obolelih in poškodovanih do zdravstvene službe oziroma med bolnišnicami se izvaja skladno s predpisi in dokumenti o uporabi zrakoplovov za izvajanje nalog ZRP ob naravnih in drugih nesrečah.

Predlog za aktiviranje in uporabo zmogljivosti Slovenske vojske lahko poda poveljnik CZ RS, in sicer na podlagi lastne odločitve ali na predlog župana, poveljnika CZ občine ali njegovega namestnika ali regijskega poveljnika CZ ali njegovega namestnika.

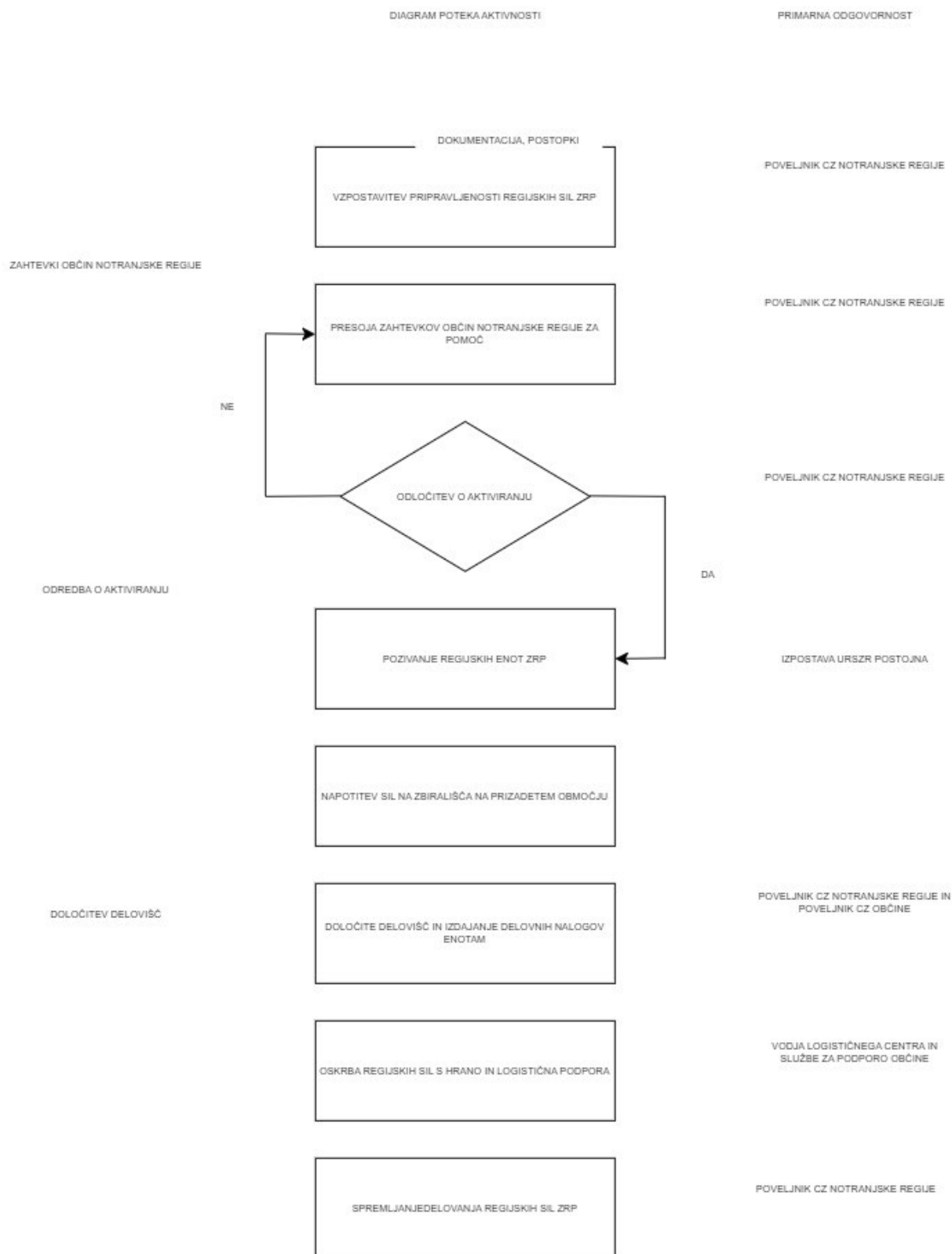
Preglednica 12: Pregled sil za ZRP ob potresu intenzitete VIII EMS ali višje stopnje

	Sile ZRP	Državna raven	Regijska raven	Lokalna raven	Gosp. Družbe, zavodi in druge org.
Prostovoljne sile ZRP	gasilske enote (prostovoljne)		X	X	
	Gorska reševalna služba	X			
	Jamarska reševalna služba	X			
	Podvodna reševalna služba	X			
	enote reševalcev z reševalnimi psi	X	X	X	
	enote za postavitve začasnih bivališč (taborniki, skavti)	X	X	X	
	RKS (poizvedovalna služba, ekipe PP, mobilni stacionarij in nastanitvene enote) in Slovenska Karitas	X	X	X	
	enote radioamaterjev	X	X	X	
	aeroklubi	X	X	X	
Poklicne sile ZRP	gasilske enote (poklicne)	X	X	X	X
	nastanitveni center in mobilni stacionarij	X			
	Enota za identifikacijo oseb	X			
	Mobilna enota za meteorologijo in hidrologijo (MEMH)	X			
	Ekološki laboratorij z mobilno enoto (ELME)	X			
	Mobilna enota ekološkega laboratorija (MEEL)	X			
	Mobilna enota za radiologijo ZVD	X			
	Enota za reševanje ob rudniških nesrečah	X			
	mobilni center za obveščanje	X			
	Službe za pomoč pri odpravi posledic nesreč z nevarnimi snovmi	X			
	Enota za ZIR ob nesrečah s klorom ter drugimi jedrkimi snovmi	X			
Civilna zaščita	enote za prvo pomoč	X		X	X
	enote za prvo veterinarsko pomoč				X
	tehnične reševalne enote	X	X	X	
	enote za RKBO	X	X	X	X
	enote za varstvo pred NUS	X	X	X	
	Enota za hitre reševalne intervencije	X			
	služba za podporo	X	X	X	
	informacijski centri	X	X	X	
	logistični centri	X	X	X	
	poveljniki CZ	X	X	X	X
	poverjeniki CZ			X	X
	komisije za ocenjevanje škode	X	X	X	
	komisije za popis in oceno poškodovanosti objektov	X			

P - 5	Navodilo za organiziranje in vodenje informacijskega centra
D – 14	Vzorec odredbe o aktiviranju sil in sredstev za ZRP
D – 15	Vzorec delovnega naloga

D - 103	Dokumenti o aktiviranju državnih zrakoplovov za nujne naloge ZRP
---------	--

Slika 9: Diagram poteka aktivnosti

Slika 10: Pregled sil za zaščito, reševanje in pomoč Notranjske regije

Za zagotavljanje varnosti se aktivira policija, ki zavaruje območje nesreče, ureja cestni promet za intervencijska vozila in zavaruje izvajanje posameznih zaščitnih ukrepov.

Pripadnike CZ in drugih regijskih sil za ZRP vpokliče Izpostava URSZR Postojna. Ti urejajo tudi vse zadeve povezane z nadomestili plač in povračili stroškov, ki jih imajo pripadniki CZ ter drugih sil za ZRP (poklicni in prostovoljci) pri opravljanju nalog ZRP. V primeru aktiviranja državnega načrta, krije država vse stroške, povezane s pripravljenostjo in delovanjem teh sil na prizadetem območju.

Po potresu se regijske sile za ZRP, ki odidejo na prizadeta območja, zberejo na svojih zbirališčih. Na podlagi zahtev občin prizadetega območja se določi njihovo delovišče in izdajo delovni nalogi.

P – 5	Seznam zbirališč sil za ZRP
D – 14	Vzorec odredbe o aktiviranju sil in sredstev za ZRP
D – 15	Vzorec delovnega naloga
D – 103	Dokumenti o aktiviranju državnih zrakoplovov za nujne naloge ZRP

6.3 Zagotavljanje pomoči v materialnih in finančnih sredstvih

6.3.1 Zagotavljanje pomoči v materialnih in finančnih sredstvih

Materialno pomoč se zagotavlja prizadetim občinam. Materialna pomoč, ki je namenjena javnim ali gospodarskim subjektom se prav tako zagotavlja preko občine, kjer je pomoč potrebna.

Občine zaprosijo za pomoč v pisni obliki. Prošnje za pomoč se posredujejo preko elektronskih medijev ali kurirja na sedež Štaba Civilne zaščite za Notranjsko.

Poveljnik CZ RS na zahtevo pristojnih regijskih poveljnikov CZ ali vodij intervencijskih enot in služb presodi o potrebah po materialnih in finančnih sredstvih.

Regija ne zagotavlja pomoči v finančnih sredstvih. V kolikor regija prejme prošnjo za finančno pomoč, jo odstopi službi za podporo Regijskega Štaba Civilne Zaščite.

Materialna pomoč države pri odpravljanju posledic potresa lahko obsega:

- posredovanje pri zagotavljanju posebne opreme, ki je na območju prizadetih občin ni mogoče dobiti (gradbena mehanizacija, električni agregati, naprave za prečiščevanje vode ipd.),
- pomoč v zaščitni in reševalni opremi,
- pomoč v pitni vodi, hrani, zdravilih, obleki, obutvi ipd.,
- pomoč v sredstvih za začasno nastanitev in oskrbo ljudi, ki so ostali brez strehe.

P – 8	Pregled materialnih sredstev iz državnih rezerv za primer naravnih in drugih nesreč
D - 3	Načrt organizacije in delovanja regijskega logističnega centra

6.4 Mednarodna pomoč

Sprejem mednarodne pomoči usklajuje URSZR, glede na potrebe pa lahko obsega:

- storitve strokovnjakov,
- pomoč reševalnih enot in služb,
- uporabo zaščitne in reševalne opreme ter sredstev,

- materialno pomoč (živila, pitno vodo, obleko, obutev, zdravila in druga sredstva, ki so namenjena brezplačni razdelitvi prizadetemu prebivalstvu kot pomoč za lajšanje posledic nesreče).

Mednarodna pomoč se zagotavlja prizadetim občinam. Mednarodna pomoč, ki je namenjena javnim ali gospodarskim subjektom se prav tako zagotavlja preko občine, kjer je pomoč potrebna.

Občine zaprosijo za pomoč v pisni obliki. Prošnje za pomoč se posredujejo preko elektronskih medijev ali kurirja na sedež Štaba Civilne zaščite za Notranjsko.

Naloga Izpostave URSZR Postojna je sodelovanje pri sprejemanju, razdeljevanju mednarodne pomoči občinam Notranjske regije.

D – 12	Podpora države gostiteljice mednarodni pomoči ob naravnih in drugih nesrečah v Republiki Sloveniji (postopkovnik)
--------	---

7 UPRAVLJANJE IN VODENJE

7.1 Organi in njihove naloge

Vodenje sil za zaščito, reševanje in pomoč je urejeno z Zakonom o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami (Uradni list RS, št. 51/06 – uradno prečiščeno besedilo, 97/10, 21/18 – ZNORG in 117/22). Po tem zakonu se varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami organizira in izvaja kot enoten sistem na lokalni, regionalni in državni ravni.

Ob potresu vodijo aktivnosti zaščite, reševanja in pomoči na ogroženih in prizadetih območjih ter območjih sprejema evakuiranega prebivalstva poveljniki CZ občin na svojem območju skladno z odločitvami župana, poveljnik CZ za Notranjsko pa spremlja aktivnosti in se, v primeru prošnje za pomoč s strani prizadete občine, vključi v izvajanje aktivnosti s pomočjo regijskih sil za zaščito, reševanje in pomoč.

Poveljnik CZ za Notranjsko o aktivnostih v regiji poroča poveljniku CZ RS, ki v skladu s potrebami organizira dodatno pomoč v silah in sredstvih.

Naloge, ki jih imajo posamezni organi na regijskem nivoju ob potresu intenzitete VIII EMS ali višje stopnje, so navedene v nadaljevanju:

Izpostava Uprave Republike Slovenije za zaščito in reševanje Postojna

- opravlja upravne in strokovne naloge zaščite, reševanja in pomoči iz svoje pristojnosti,
- spremlja nevarnosti,
- zbira, obdeluje in posreduje podatke o potresu in z njim povezanih dogodkih,
- izdeluje ocene ogroženosti in načrtuje ukrepe za preprečevanje ter zmanjšanje posledic,
- usmerja delovanje regijskega centra za obveščanje,
- zagotavlja pogoje za delo poveljnika in Štaba CZ za Notranjsko,
- organizira sistem zvez za delovanje regijskih sil za ZRP,
- zagotavlja delovanje komunikacijskega sistema za delovanje regijskih sil za ZRP,
- zagotavlja informacijsko podporo organom vodenja na regijski ravni,
- zagotavlja prostorske, telekomunikacijske in druge pogoje za delo poveljnika CZ za Notranjsko in Štaba CZ za Notranjsko,
- zagotavlja službo za podporo poveljniku CZ za Notranjsko,
- sodeluje z URSZR pri zagotavljanju pogojev za delo komisije za ocenjevanje poškodovanosti objektov,
- organizira delo in zagotavlja pogoje za delo regijske komisije za ocenjevanje škode,
- zagotavlja logistično podporo pri delovanju regijskih sil ZRP,
- zagotavlja delovanje logističnega centra Postojna,
- obvešča URSZR ter z njo ureja operativno pomoč v silah in sredstvih za ZRP,
- opravlja druge naloge iz svoje pristojnosti.

Poveljnik Civilne zaščite za Notranjsko

- skrbi za povezano in usklajeno delovanje vseh sil za zaščito, reševanje in pomoč ob potresu
- določa vodje intervencije,
- usmerja dejavnost za zaščito, reševanje in pomoč,
- predlaga in odreja zaščitne ukrepe,
- odloča o aktiviranju sil za zaščito, reševanje in pomoč,
- oceni posledice potresa in potrebo po vključevanju regijskih sil in sredstev ZRP,
- aktivira regijski načrt zaščite in reševanja ob potresu,
- usmerja delo Štaba CZ za Notranjsko,

- nadzoruje izvajanje nalog – spremlja stanje na prizadetem območju,
- usmerja dejavnost za zagotavljanje osnovnih življenjskih pogojev na prizadetem območju,
- ovrednoti predloge o izvajanju zaščitnih ukrepov, sprejme odločitve o njihovem izvajanju,
- vodi operativno–strokovno dejavnost CZ in glede na nastale razmere skrbi za povezano in usklajeno delovanje vseh sil za ZRP,
- usklajuje operativne ukrepe in naloge ter dejavnosti državnih organov iz nivoja regije,
- usklajuje mednarodno pomoč v silah in sredstvih za ZRP, ki je namenjena regiji
- obvešča Poveljnika CZ RS o posledicah in stanju na prizadetem območju ter daje mnenja in predloge, povezane z ZRP in odpravljanjem posledic potresa,
- vodi pripravo končnega poročila o nesreči in ga predlaga v sprejem Poveljniku CZ RS,
- opravlja druge naloge iz svoje pristojnosti.

Štab Civilne zaščite za Notranjsko

- zagotavlja poveljniku CZ za Notranjsko strokovno pomoč pri vodenju nalog zaščite, reševanja in pomoči,
- izdelava oceno situacije (ocena posledic nesreče, presoja razvoja razmer in ogroženosti, sprejeti zaščitno – reševalni ukrepi, ocena sil in sredstev), vodi karte in sprotno spremlja razmere na terenu,
- opravlja strokovno-operativne naloge zaščite, reševanja in pomoči ob potresu,
- zagotavlja informacijsko podporo štabom Civilne zaščite občin,
- zagotavlja logistično podporo regijskim silam za zaščito, reševanje in pomoč in
- opravlja administrativne in finančne zadeve.

Štab mora po potresu v čim krajšem času vzpostaviti pregled nad stanjem na prizadetem območju, oceniti razvoj situacije, zagotoviti izvajanje nujne pomoči na prizadetem območju in sprejeti vse ukrepe, ki so nujno potrebni za reševanje ljudi in materialnih dobrin. V primeru, da je potrebna evakuacija ali umik prebivalcev, je naloga štaba, da zagotovi vse potrebne pogoje za prevoz in nastanitev prebivalstva v primeru, ko to občina sama ne obvlada s svojimi silami in sredstvi. Član štaba CZ za Dolenjsko za prvo pomoč spremlja izvajanje nujne medicinske pomoči, sprejema zahteve po pomoči v silah in sredstvih ogroženih občin ter zagotavlja, usklajuje in usmerja dodatno pomoč iz sosednjih regij v silah in sredstvih.

Policijska uprava Koper in policijska uprava Ljubljana

- varuje življenje, osebno varnost in premoženje ljudi ter vzdržuje javni red na ogroženem območju;
- zavaruje ogroženo območje;
- preprečuje, odkriva in preiskuje kazniva dejanja ter prekrške, odkriva in prijema njihove storilce ter druge iskane osebe in jih izroča pristojnim organom;
- nadzira in ureja promet skladno s stanjem prometne infrastrukture ureja promet ter omogoča interveniranje silam za zaščito, reševanje in pomoč;
- s svojo letalsko enoto sodeluje pri odpravljanju posledic nesreče, pri opravljanju policijskih, humanitarnih, oskrbovalnih, izvidovalnih, izvidniških in drugih nalog, pomembnih za zaščito, reševanje in pomoč ob nesreči;
- izvaja zakonsko določene naloge in nudi pomoč pri izvajanju določenih ukrepov, ki jih odredijo pristojne institucije (prepoved oziroma omejitev gibanja prebivalstva na neposredno ogroženih območjih);
- sodeluje pri identifikaciji oseb;
- sodeluje s policijami drugih držav;
- nastalim razmeram oziroma okoliščinam prilagaja svojo organiziranost, oblike in metode dela ter načine delovanja in sodelovanja;
- varuje določene osebe, organe, objekte in okoliše;

- obvešča MZZ o umrlih tujcih;
- opravlja druge naloge iz svoje pristojnosti.

Nevladne organizacije

Območna združenja RKS, Slovenska Karitas, gasilske zveze v Notranjski regiji, jamarji, kinologi, potapljači, taborniki, skavti, planinci, radioamaterji ter druge nevladne organizacije, katerih dejavnost je pomembna za zaščito, reševanje in pomoč, izvajajo naloge iz svoje pristojnosti. Vključujejo se v skupne akcije zaščite, reševanja in pomoči na podlagi odločitve poveljnika CZ za Notranjsko.

Javne zdravstvene službe

- organizira dajanje prve medicinske pomoči ter bolnišnično oskrbo poškodovanih in obolelih,
- spremlja stanje, določa prednosti in usmerja aktivnosti pri oskrbi z zdravili in sanitetnim materialom,
- izvaja higiensko-epidemiološki nadzor v nastanitvenih centrih in v drugih objektih, kjer je povečana koncentracija prebivalcev,
- sodeluje pri zagotavljanju pogoje identifikacije mrtvih ter organizira sanitarni nadzor nad pokopom mrličev,
- odreja ukrepe za preprečevanje nalezljivih bolezni in
- opravlja druge naloge iz svoje pristojnosti.

Javne zdravstvene službe v sodelovanju z Ministrstvom za zdravje skrbijo za organizacijo in izvajanje zdravstvene dejavnosti, zagotavljajo ustrezno organizacijo in pogoje za neprekinjeno in učinkovito delo NMP ter za bolnišnično oskrbo ob potresu, spremljajo preskrbo z zdravili in medicinskimi pripomočki ter predlagajo uporabo blagovnih rezerv, urejajo razmere in način opravljanja mrliško pregledne službe, pomagajo organizatorjem krvodajalskih akcij, opravljajo druge naloge iz svoje pristojnosti.

Centri za socialno delo

Centri za socialno delo sodelovanju z MDDSZEM vzpostavijo povezavo za komunikacijo z domovi starejših občanov in drugimi varstvenimi in delovnimi zavodi ter zavodi za usposabljanje, sodelujejo pri koordiniranju evakuacije in usklajujejo nastanitev ter oskrbo ogroženih skupin prebivalcev, ocenjujejo, organizirajo in zagotavljajo pomoč ogroženim skupinam prebivalcev, sodelujejo z zavodom za zaposlovanje za angažiranje brezposelnih oseb pri odpravi posledic potresa ter opravljajo ostale naloge iz svoje pristojnosti.

Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, OE Nova Gorica in OE Ljubljana

- izdela oceno posledic ogroženosti kulturne dediščine na prizadetem območju,
- usmerja aktivnosti za zaščito in reševanje kulturne dediščine, določi ustrezne lokacije, zagotavlja delovno silo, materialna sredstva ter rešitve za zavarovanje kulturne dediščine,
- organizira in usposablja strokovne ekipe za zaščito in obnovo kulturne dediščine,
- izdela program celovite obnove poškodovanih kulturnih spomenikov in
- opravlja druge naloge iz svoje pristojnosti.

Zavod zagotavlja reševanje kulturne dediščine na prizadetem območju, sodeluje s pristojnimi strokovnimi službami pri pripravi ocene ogroženosti kulturne dediščine ter zbira in posreduje informacije pristojnim organom o škodi, ki je nastala ob potresu na kulturni dediščini. Sodeluje z drugimi državnimi organi in zavodi s področja delovanja Ministrstva za kulturo ter silami ZRP na regijskem nivoju ter sodeluje pri organiziranju in usmerjanju aktivnosti za takojšnjo zaščito in reševanje najbolj ogrožene kulturne dediščine. Vključeni so v pripravo programa popotresne sanacije ter zaščito kulturne dediščine na prizadetem območju.

Uprava za varno hrano, veterino in varstvo rastlin, območni urad Postojna in Koper

- spremlja gibanje obolele živine v regiji,
- izdaja navodila za zdravljenje obolele in poškodovane živine,
- sodeluje z Veterinarsko upravo Republike Slovenije in
- opravlja druge naloge iz svoje pristojnosti.

Izvaja inšpekcijski nadzor nad varnostjo živil oziroma hrane v skupnih objektih namestitve oziroma začasnih bivališčih z organiziranimi skupnimi kuhinjami in delilnicami hrane ter inšpekcijski nadzor nad zdravjem in zaščito živali, pojavom kužnih bolezni pri živalih in zoonozah.

P - 12	pregled gasilskih enot širšega pomena in njihovih pooblastil s podatki o poveljnikih in namestnikih poveljnikov
P - 24	pregled enot, služb in drugih operativnih sestavov društev in drugih nevladnih organizacij, ki sodelujejo pri reševanju v Notranjski regiji
P - 25	pregled človekoljubnih organizacij v Notranjski regiji
P - 26	pregled centrov za socialno delo v Notranjski regiji
P - 27	pregled zdravstvenih domov, zdravstvenih postaj in reševalnih postaj v Notranjski regiji
P - 28	pregled splošnih in specialističnih bolnišnic v Notranjski regiji

7.2 Operativno vodenje

Dejavnosti za ZRP na območju občine operativno vodi poveljnik CZ občine, ki mu pri sprejemanju odločitev strokovno pomaga štab CZ občine. Intervencijo na mestu nesreče vodi vodja intervencije, ki ga imenuje poveljnik CZ občine.

Poveljnik CZ za Notranjsko in poveljnik CZ RS spremljata stanje in izvajanje ZRP na prizadetem območju ter na zahtevo poveljnika CZ občine organizirata potrebno pomoč v silah in sredstvih za ZRP.

Če je potres prizadel več občin v regiji, dejavnosti za ZRP organizira in vodi poveljnik CZ za Notranjsko.

Štab CZ za Notranjsko aktivira poveljnik CZ za Notranjsko v celoti ali v operativni sestavi. Delo štaba CZ za Notranjsko se organizira v prostorih Izpostave URSZR Postojna, Kolodvorska cesta 5, 6230 Postojna.

Pri delu štaba sodelujejo delavci Izpostave Uprave RS za zaščito in reševanje Postojna ter ostale strokovne skupine in službe državnih organov z območja regije.

Regijski štab za Civilno zaščito mora ob nesreči čim prej vzpostaviti pregled nad stanjem na prizadetem področju, oceniti predvideni razvoj situacije, zagotoviti takojšnje ukrepanje z zagotovitvijo nujne pomoči, nato pa se osredotočiti na izdelavo strategije ukrepanja do zagotovitve osnovnih pogojev za življenje, ki zajema določitev prednostnih nalog, človeške in materialne vire, operativne rešitve izvedbe zahtevnejših nalog ter nosilce koordinacije.

Poveljnik Civilne zaščite za Notranjsko za operativno izvajanje posameznih nalog določi vodje intervencij, katerim so neposredno podrejene vse sile, ki sodelujejo pri izvajanju nalog na terenu.

Logistično podporo tem silam, ki obsega zagotavljanje zvez, opreme, materialov, transporta, informacijske podpore, prehrane, zdravstvenega in drugega varstva, zagotavlja regijski štab Civilne zaščite za Notranjsko s službami za podporo.

Posledice nesreče je treba čim prej ustrezno dokumentirati. Prav tako je treba dokumentirati tudi vse odločitve poveljnika Civilne zaščite za Notranjsko in drugih organov.

Ob potresu intenzitete VIII EMS ali višje stopnje, ki je prizadel območje dveh ali več regij, organizira in vodi dejavnosti za ZRP poveljnik CZ RS skladno s svojimi pristojnostmi in odločitvami Vlade RS. Ministrstva in drugi državni organi organizirajo dejavnosti iz svoje pristojnosti skladno z odločitvami poveljnika CZ RS oziroma Vlade RS in načrtom dejavnosti.

D – 2	Načrt izpostave URSZR Postojna za zagotovitev prostorskih in drugih pogojev za delo poveljnika CZ za Notranjsko in Štaba CZ za Notranjsko.
-------	--

7.3 Organizacija zvez

Pri prenosu podatkov in govornem komuniciranju se lahko uporablja vsa razpoložljiva telekomunikacijska in informacijska infrastruktura, ki temelji na različnih medsebojno povezanih omrežjih skladno z Zakonom o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami in Zakon o elektronskih komunikacijah. Prenos podatkov in komuniciranje med organi vodenja, reševalnimi službami ter drugimi izvajalci ZRP poteka s pomočjo več storitev oziroma zvez.

– **Pri operativnem vodenju ZRP se uporabljajo:**

- sistem zvez ZA-RE;
- podsystem radijskih zvez za neposredne in posredne radijske zveze med uporabniki radijskih postaj ter neposredne radijske zveze z regijskimi centri za obveščanje;
- podsystem osebne klica za pošiljanje kratkih besedilnih sporočil imetnikom sprejemnikov osebne klica;
- sistem ZA-RE+ za medsebojno komunikacijo med centri za obveščanje in izvajalci nalog iz načrta;
- sistem ZA-RE DMR za daljinsko krmiljenje in nadzor sistema javnega alarmiranja;
- sistem ZA-RE + DMR za govorne komunikacije in pošiljanje sporočil SMS;
- sistem zvez TETRA, ki ga uporablja Policija.

– **Uporabijo se lahko tudi:**

- sistem zvez Zveze radioamaterjev Slovenije;
- sistem zvez Slovenske vojske – RASTO DRM SV za enote SV;
- letalske radijske postaje;
- drugi sistemi, ki oz. če izpolnjujejo pogoje za vključitev v enoten informacijsko-komunikacijski sistem na področju varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami.

– **Ob izvajanju ZRP se uporabljajo tudi javne telekomunikacijske zmogljivosti:**

- sistem stacionarne telefonije (analogna in digitalna);
- sistem mobilne telefonije in prenosa podatkov;
- sistem satelitske telefonije in prenosa podatkov;
- telefaks;
- internet (e-pošta, videokonference in spletne aplikacije).

Poveljnik CZ za Notranjsko oziroma vodja intervencije ob naravni ali drugi nesreči operaterjem sistema javne stacionarne in mobilne telefonije zagotavlja dostope do komunikacijskih

objektov, ki so na območjih nesreče (intervencije) v okvari, in sicer do odprave napak ter ponovnega začetka delovanja.

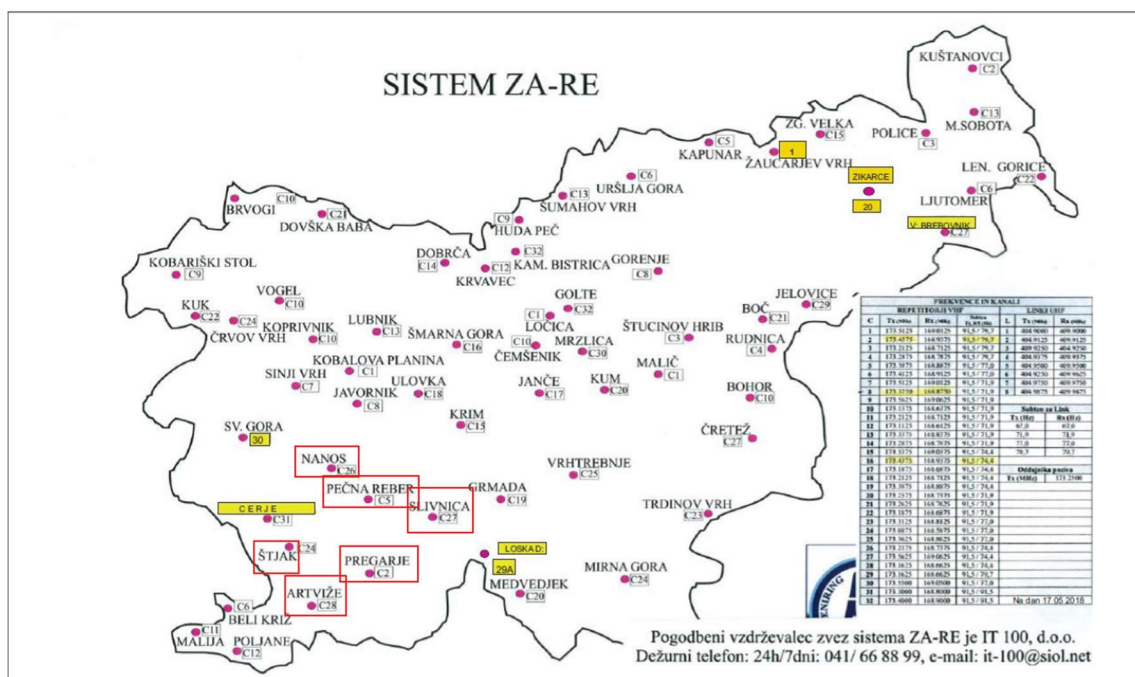
Sistem zvez ZA-RE

Pri neposrednem vodenju intervencije in drugih akcij ZRP se uporabljajo sistem radijskih zvez zaščite in reševanja (ZA-RE, ZA-RE PLUS) ter sistem osebne klica. Sistem zvez ZA-RE se obvezno uporablja pri vodenju intervencij ter drugih zaščitnih in reševalnih akcij. Sistem zvez ZARE se v Notranjski regiji uporablja preko šestih analognih in treh digitalnih repetitorskih postaj za vodenje intervencij ter drugih zaščitnih in reševalnih akcij.

Radijska komunikacija med silami pomoči (gasilci, reševalci, GRS, JRS, Kinologi in drugimi) na prizadetih območjih ob nesreči, se izvaja na simpleksnih kanalih sistema zvez ZA-RE, katere določi na zahtevek vodje operativne enote - ReCO Postojna. Sistem zvez ZA-RE PLUS se uporablja za sistem vodenja in reševalno službo.

Informacijsko-komunikacijsko središča sisteme ZA-RE je v ReCO Postojna, prek katerega se zagotavlja povezovanje uporabnikov v javne in zasebne profesionalne komunikacijske sisteme in omrežja.

Slika 11: Repetitorske postaje s kanali sistema ZA-RE (ReCO Postojna posluša rdeče obarvane repetitorske postaje v sistemu zvez ZA-RE)

Vir: URSZR (2018)

Uporaba mobilnih repetitorskih postaj ZA-RE

Mobilne repetitorske postaje se uporabljajo za nadomestilo izpadlih repetitorskih postaj radijske mreže sistema zvez ZA-RE ali za izboljšanje delovanja te mreže, če gre za lokacijo s slabšo pokritostjo z radijskim signalom ZA-RE ali za potrebe po dodatnem repetitorju zaradi povečanega radijskega prometa oziroma zahteve zaradi organizacije prometa radijskih zvez ZA-RE ob nesreči.

Podsistem osebne klica

V sistemu zvez ZA-RE deluje tudi podsistem osebne klica (pozivniki). Ta omogoča pošiljanje pisnih sporočil imetnikom sprejemnikov osebne klica. Sporočila pošilja Regijski center za obveščanje Postojna.

- Analogne repetitorske postaje

Numerična oznaka kanala (A-analogni)	Lokacija repetitorja	Regija	Regijski center za obveščanje
02	Pregarje	Notranjska	Postojna
05	Pečna reber	Notranjska	Postojna
24	Štjak	Notranjska	Postojna
26	Nanos	Notranjska	Postojna
27	Slivnica	Notranjska	Postojna
28	Artviže	Notranjska	Postojna

-Digitalne repetitorske postaje- DMR

Numerična oznaka kanala (D-digitalni)	Lokacija repetitorja	Regija	Regijski center za obveščanje
24	Štjak	Notranjska	Postojna
26	Nanos	Notranjska	Postojna
27	Slivnica	Notranjska	Postojna

-Uporabnost repetitorskih (SD) ter simpleksnih (SI/IS) kanalov v sistemu zvez ZA-RE na nivoju Notranjske regije

Zveze ZA-RE	Prikaz uporabnosti analognih repetitorskih kanalov po občinah v regiji									
	Sežana	Divača	Komen	Hrpelje - Kozina	Ilirska Bistrica	Postojna	Pivka	Cerknica	Bloke	Loška Dolina
Odprta repetit. - A (SD)	28, 26							27		
Dodeljena repetit. - A (SD)	24	24	28	28	02	05	05	27	27	27
Dodeljeni simpleksni - A	39	39	39	39	39,42	41	41	43	43	44
Simpleksni - A	Simpleksne kanale od 35 do 50 in od 51 do 68 dodeli na zahtevo ReCO Postojna, razen 40 kanala									

P – 19	Radijski imenik sistema zvez ZA-RE, ZA-RE+
D - 4	Načrt zagotavljanja zvez ob nesreči

8 ZAŠČITNI UKREPI TER NALOGE ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČI

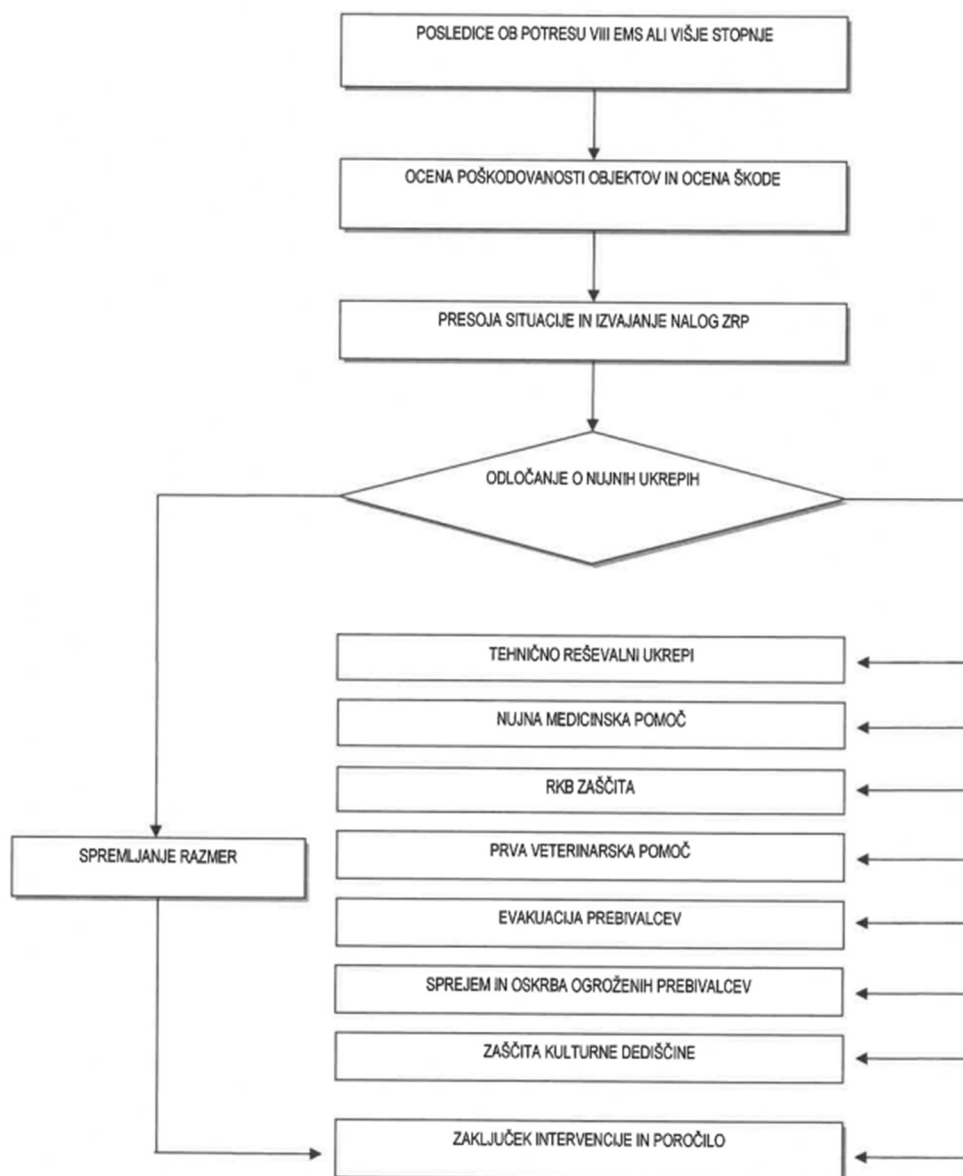
8.1 Zaščitni ukrepi

Ukrepi zaščite, reševanja in pomoči ob potresu obsegajo vse tiste ukrepe in dejavnosti, ki so potrebni za odpravljanje posledic nesreče, da se zagotovijo osnovni pogoji za življenje ter zagotovijo pogoji za trajno obnovo prizadetega območja.

Dejavnosti za zagotovitev osnovnih življenjskih pogojev obsegajo zlasti oskrbo s pitno vodo, hrano, zdravili, električno energijo, ureditev nujnih prometnih povezav, komunalnih storitev, oskrbo živali, nujno zavarovanje kulturne dediščine in zagotavljanje nastanitve prebivalcev iz neuporabnih objektov.

Izvajanje zaščitno reševalnih ukrepov v prizadeti občini je v pristojnosti občine. V kolikor občina s svojimi silami in sredstvi ne zmore izvesti zaščitnih ukrepov zaprosi za pomoč regijo.

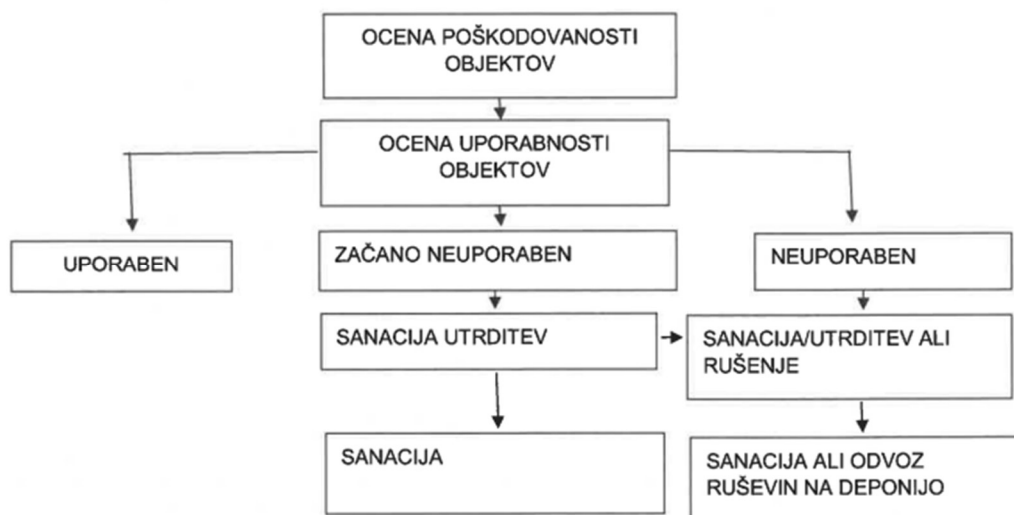
Slika 12: Izvajanje zaščitno reševalnih ukrepov ob potresu intenzitete VIII EMS

Štab CZ za Notranjsko se aktivira v popolni ali delni sestavi v primeru potresa VIII EMS ali višje stopnje, ko posamezna lokalna skupnost s svojimi silami in sredstvi ne bi mogla izvesti gradbenih in drugih tehničnih ukrepov in v primeru, ko bi potres prizadel več lokalnih skupnosti. V primeru tehnično reševalnih ukrepov, regija razpolaga s tehnično reševalno enoto. Enota je usposobljena in opremljena s sredstvi za dvigovanje težjih bremen in iskanje zasutih. Enota za RKB izvidovanje je usposobljena za odkrivanje onesnaženosti zraka in zemlje, v primeru poškodovanja in izpustov nevarnih snovi. V primeru potrebe po evakuaciji bi regijski štab usklajeval sprejem in oskrbo ogroženih prebivalcev.

8.1.1 Prostorski, urbanistični, gradbeni in drugi tehnični ukrepi ob potresu

Slika 13: Diagram poteka dejavnosti

Po potresu je pomembno, da se čim prej ugotovi, koliko je poškodovanih objektov (stavb in gradbeno-inženirskih objektov), ki jih je s preprostimi ukrepi mogoče hitro sanirati ali utrditi, koliko objektov je porušenih ali tako močno poškodovanih, da jih ni mogoče popraviti, ter koliko je prebivalcev, ki jim je treba zagotoviti začasno prebivališče.

Za učinkovito delovanje takoj po potresu sta posebnega pomena poznavanje potresne odpornosti in ranljivosti ter ugotavljanje poškodovanosti in uporabnosti tistih objektov, v katerih se načrtujejo **dejavnosti civilne zaščite** (centri za obveščanje, gasilski domovi), **reševalne in zdravstvene dejavnosti** (bolnišnice, zdravstveni domovi, objekti z ambulantami), ter vseh tistih **rezervnih objektov**, v katerih bi te dejavnosti lahko potekale zaradi povečanja potreb (domovi za starejše, študentski domovi, šole, vrtci). Prav tako je treba ugotoviti stanje **komunalne infrastrukture** in takoj začeti popravilo električnih napeljav in transformatorjev, telefonskega omrežja, vodovodov in plinovodov, pa tudi energetskih objektov, ki so zaradi potresa nehali delovati. Ugotoviti je treba stanje **prometnic** ter očistiti ruševine z ulic, podpreti ali popraviti poškodovane mostove in urediti obvoze.

Zaradi učinkovitega ukrepanja po potresu je treba čim prej pripraviti oceno poškodovanosti in uporabnosti objektov. Na podlagi teh ocen se pridobijo podatki o potrebni količini šotorov, prikolic in montažnih hiš za začasno nastanitev prebivalstva. Na podlagi ugotovitev je treba čim prej narediti načrt:

- nujnih rušenj in odstranitve objektov ali delov objektov, ki grozijo s porušitvijo, in odstranitve razrahljanih ruševin,
- določitve in ureditve lokacij za postavitve začasnih prebivališč,
- odvoza ruševin,
- zmanjšanja ali odstranitve težkih obtežb,

- začasnega odranja in podpiranja objektov,
- vodoravnega opiranja,
- vgrajevanja vezi, podpornih zidov, polnilnih elementov in zunanjih podpornih elementov.

Ugotavljanje poškodovanosti in uporabnosti objektov zahteva usklajeno delovanje večjega števila strokovno usposobljenih ekip, ki jih sestavljajo gradbeni inženirji in tehniki ali arhitekti ter lokalni vodniki, ki poznajo razmere na terenu. Ekipa se organizirajo znotraj regije pa tudi v večjih potresno ogroženih mestih.

Aktivnosti REGIJE pri zagotavljanju delovanja komisij za oceno uporabnosti objektov in komisij za oceno škode			
Materialni pogoji za člane komisij	Ker morajo omenjene komisije začeti z delom čim prej, bi bili verjetno pogoji za oskrbo teh komisij s prehrano, pijačo, gorivom in drugimi storitvami na prizadetem območju regije in občin skoraj nemogoči, zato morajo biti komisije, ki pridejo v to okolje z vidika logistike samozadostne!		
Zbirna lokacija v regiji	Logistični center Postojna	Ljubljanska 60	Postojna
Rezervna lokacija v regiji	Izobraževalni center ZIR Ig, enota Sežana	Bazoviška 14	Sežana

AKTIVNOST	KDO	POGOJ
Vodenje komisij do zbirnih lokacij v občinah	Delavci izpostave URSZR Postojna	Po predhodnem dogovoru z občinami
	Strokovni delavci občin	Po predhodnem dogovoru s članom ReŠCZ za operativno
Spremljanje komisij po občinah	Strokovni delavci občin ali predstavniki krajevne samouprave	Po odločitvi županov

Prva ocena poškodovanosti in uporabnosti objektov mora biti izdelana že v nekaj dneh po potresu, odvisno od obsega posledic. Njen namen je zagotoviti kar najhitrejšo oceno o potrebni pomoči ter opozoriti prebivalce na nevarnosti, ki jih predstavljajo poškodovani objekti. Pri ocenjevanju poškodovanosti in uporabnosti objektov poteka sodelovanje s komisijo za oceno škode. Objekti se na podlagi pregleda, ki ga opravijo omenjene strokovne ekipe, označijo in razvrstijo na:

Barva	Klasifikacija	Opis stanja
	uporaben objekt	Objekt je, razen na območjih, ki so zaradi lokalnih nevarnosti posebej označena kot nevarna, varen za uporabo .
	začasno neuporaben objekt	Objekt, ki ga je potres tako poškodoval, da bi ga utegnil močnejši naknadni popotresni sunek uničiti. Stavbe ni dovoljeno uporabljati, dokler se s tako imenovano tehnično oceno ne izdela dokončne ocene stanja. Vstop

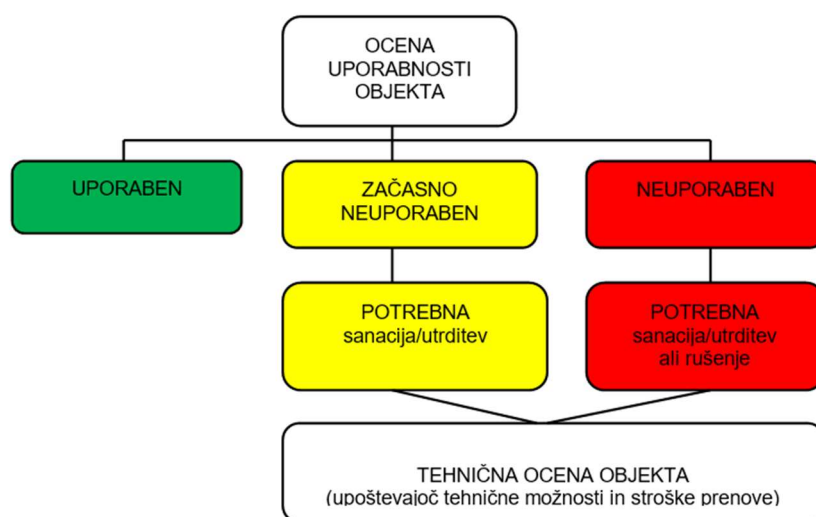
je dovoljen le na lastno odgovornost in samo za časovno omejeno obdobje.

➡ neuporaben objekt

Objekt je zelo hudo poškodovan, obstaja nevarnost delne ali popolne porušitve. Takoj je treba zagotoviti varnostne ukrepe. **Vstop brez posebnega pooblastila je strogo prepovedan.** Oznaka ne pomeni obveznega rušenja.

Pri izdelavi ocene uporabnosti objekta imajo prednost stavbe, katerih delovanje je pomembno za ZRP. Pristop k izdelavi ocene uporabnosti stavbe temelji na vnaprej pripravljenem in delno pred izpolnjenem vprašalniku. Vsi pristopi temeljijo na vizualnem pregledu, poškodovanost in uporabnost stavb pa se ocenjujeta komisijsko, uporablja se enofazni pristop k ocenjevanju uporabnosti stavb po potresu. Za pomoč pri popisu poškodovanosti s standardnim obrazcem (tiskanim) se uporablja aplikacija »OCENA POŠKODOVANOSTI IN UPORABNOSTI STAVB (USB ključek).

Slika 14: Enofazni pristop k ocenjevanju uporabnosti stavb po potresu

V procesu obnove je treba za vse začasno neuporabne in neuporabne objekte izdelati tako imenovano tehnično oceno objekta, v kateri je treba ovrednotiti tehnične možnosti za sanacijo oziroma utrditev in stroške prenove ali rušenja.

Prostorski, urbanistični, gradbeni in drugi tehnični ukrepi se uveljavljajo pri načrtovanju in urejanju prostora ter naselij in pri graditvi objektov z namenom, da se preprečijo oziroma zmanjšajo škodljivi vplivi potresa ter da se omogoči ZRP. Med te ukrepe spadajo tudi:

- določitev in ureditev lokacij za postavitve začasnih prebivališč,
- določitev in ureditev lokacij odlagališč za začasno odlaganje ruševin in drugih materialov,
- zagotovitev površin za pokop večjega števila umrlih ljudi in poginulih živali,
- določitev odlagališč (inertni odpadki, nevarni odpadki, nenevarni odpadki) odpadkov,
- določitev in ureditev lokacij oziroma objektov za zbiranje in začasno skladiščenje nevarnih snovi iz gospodinjstev, industrije in drugih dejavnosti,
- vzpostavitev komunikacij in določitev obhodnih poti.

Lokalne skupnosti morajo v svojih načrtih določiti lokacije za postavitve zasilnih bivališč, kot tudi lokacije za začasno odlaganje ruševin in drugih materialov. V primeru, da lokalna skupnost ne more zagotoviti potrebnih lokacij, le-ta zaprosi za pomoč poveljnika CZ za Notranjsko, ki koordinira možnosti deponij v sosednjih regijah.

Regija sodeluje z občinami pri ocenitvi poškodovanosti objektov in njihove uporabnosti. Skrbi za evidenco poškodovanih objektov, ki jih je potrebno oceniti, po potrebi zagotavlja strokovno pomoč ocenjevalcem, nadzoruje delo ocenjevalcev, vodi evidenco njihovega opravljenega dela in zbira dokumentacijo o ocenjevanju.

Naloge izvajalcev ukrepov	Izvajalci
Ocenjevanje poškodovanosti objektov in njihove uporabnosti	Komisije za ocenjevanje poškodovanosti in uporabnosti objektov
Izselitev prebivalcev iz neuporabnih objektov in nevarnih območij	Občani, poveljniki CZ občine, štabi CZ občin, gasilci
Rušenje neuporabnih objektov in delov objektov	Gradbena podjetja, gasilci
Sanacija oziroma ojačitev delno poškodovanih objektov	Gradbena podjetja
Odstranjevanje ruševin, popravilo mostov, ureditev obvozov	Organi, pristojni za ceste in gradbeništvo
Določitev lokacij in postavitve zasilnih (začasnih) prebivališč	Štabi CZ občin, enote CZ, organi, pristojni za urejanje prostora
Zaščita obstoječih objektov, naprav, ki so nujno potrebni za opravljanje življenjsko pomembnih dejavnosti (komunalne dejavnosti, oskrba z vodo, telekomunikacije, zdravstveno varstvo)	Uporabniki, ogrožena lokalna skupnost
Ocena škode	Komisije za ocenjevanje škode
Določiti lokacije deponij nevarnih odpadkov, deponij ruševin, rezervnih pokopališč	Ogrožena lokalna skupnost

P - 7	Pregled javnih in drugih služb, ki opravljajo dejavnost pomembno za ZIR v Notranjski regiji
D - 16	Vzorec zapisnika o poškodovanosti gradbenih objektov in infrastrukture
D – 101	Vzorec vprašalnika za oceno uporabnosti po potresu poškodovanih gradbenih objektov

8.1.2 Evakuacija

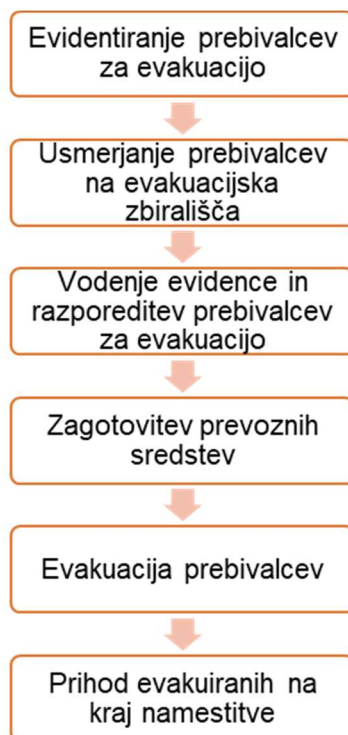
Evakuacija je organiziran umik prebivalcev z ogroženega na varnejše območje in se izvaja, če ni mogoče z drugimi ukrepi zagotoviti njihove varnosti. Evakuacijo lahko odredijo vlada RS ali župan prizadete občine, v nujnih primerih pa tudi pristojni poveljnik CZ. Prebivalci se ob potresu praviloma ne evakuirajo z območja, ki ga je prizadel potres; če je le mogoče, se uredijo nastanitvene zmožljivosti na prizadetem območju, čim bližje njihovim domovom. Če vseh ni mogoče namestiti na lokacije v domači občini, se del prebivalcev evakuira v sosednje, neprizadete občine ali regije.

Iz prizadetega območja prednostno evakuiramo nekatere skupine prebivalcev, zlasti bolne, starejše, ki so odvisni od pomoči druge osebe, osebe s posebnimi potrebami, invalide, rekonvalescente, nosečnice ter matere in samohranilce z nepreskrbljenimi otroki, ter starejše v visoki starosti. Evakuacija lahko obsega tudi nujno preselitev živine in drugih domačih živali, kulturne dediščine ter dobrin, ki so nujne za življenje.

Evakuacijo organizirajo občine skladno s svojimi načrti zaščite in reševanja. Izvajajo jo podjetja, zavodi in druge organizacije ter prostovoljne humanitarne in druge nevladne

organizacije, ki so določene z načrti zaščite in reševanja. Pri evakuaciji sodelujejo tudi enote CZ, gasilci, Policija in, če je treba, SV. Evakuacijo na območju dveh ali več občin usmerja in usklajuje pristojni regijski CZ za Notranjsko.

Slika 15: Diagram poteka aktivnosti evakuacije

P - 20	pregled sprejemališč za evakuirane prebivalce v Notranjski regiji
P - 21	pregled objektov, kjer je možna začasna nastanitev ogroženih prebivalcev in njihove zmogljivosti, ter lokacije primerne za postavitve zasilnih prebivališč v Notranjski regiji
P - 22	pregled organizacij, ki zagotavljajo prehrano v Notranjski regiji
D – 9	Zaščitni ukrep evakuacija – priporočilo

8.1.3 Sprejem in oskrba ogroženih prebivalcev

Sprejem in oskrba ogroženih ter prizadetih prebivalcev obsegata:

- evidentiranje ogroženih prebivalcev,
- urejanje sprejemališč,
- urejanje začasnih prebivališč (če je le mogoče se prebivalci namestijo v zidane objekte oziroma v bivalnike, v nujnih primerih pa v šotore),
- nastanitev prebivalstva,
- oskrba z najnujnejšimi življenjskimi potrebščinami (pitno vodo, hrano, obleko, električno energijo, nujno osnovno, socialno in zdravstveno oskrbo, psihološko pomočjo, obveščanjem in izobraževanjem šoloobveznih otrok),
- zbiranje in razdeljevanje humanitarne pomoči.

Sprejem in oskrbo ogroženih prebivalcev organizirajo občine, izvajajo pa jo občinske javne službe v sodelovanju z drugimi organizacijami. Pri izvajanju tega ukrepa sodelujejo tudi enote CZ (nastanitveni centri) ter prostovoljne humanitarne in druge organizacije. Za izvajanje ukrepov sprejemanja, nastanitve in preskrbe ogroženih prebivalcev imajo poseben pomen stacionarij in nastanitvene enote Rdečega križa Slovenije ter njihovi pripadniki, ki se lahko ob potresu aktivirajo za javno dobro in pomoč.

Nastanitev prebivalcev, prizadetih po potresu, se v občinah načrtuje na območjih, ki so potresno varna pred potresom in so po možnosti v bližini stalnih bivališč evakuiranih prebivalcev. Če je le mogoče, prebivalce namestimo v zidane objekte oziroma bivalnike, le v nujnih primerih v šotore. Pri načrtovanju je potrebno upoštevati možnost zagotavljanja vode, elektrike in drugih življenjskih potrebščin. Za začasen sprejem evakuiranih prebivalcev se lahko uporabljajo večnamenski prostori kot so športni objekti, dvorane,...

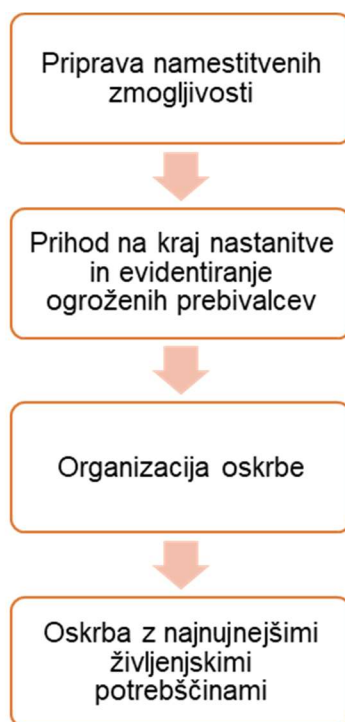
Občine v svojih načrtih razdelajo oskrbo z najnujnejšimi potrebščinami (pitna voda, hrana, oblačila), zdravstveno oskrbo, psihološko pomoč, zbiranje in razdeljevanje humanitarne pomoči.

V kolikor občinske nastanitvene kapacitete ne zadoščajo, se prizadeta občina obrne po pomoč k sosednji občini oziroma zaprosi za pomoč poveljnika CZ za Notranjsko, ki vodi koordinacijo pomoči s sosednjimi občinami in regijami.

Če potrebe po nastanitvi in oskrbi ogroženih prebivalcev presegajo možnosti posamezne občine, pri tem pomaga država.

Regija sodeluje tudi z zagotavljanjem ustrezne opreme in sredstev iz regijskih oziroma državnih rezerv.

Slika 16: Diagram poteka aktivnosti sprejema in oskrbe ogroženih prebivalcev

P-14	pregled avtomobilskih cistern za prevoz pitne vode v Notranjski regiji
P-20	pregled sprejemališč za evakuirane prebivalce v Notranjski regiji
P-21	pregled objektov, kjer je možna začasna nastanitev ogroženih prebivalcev in njihove zmogljivosti, ter lokacije primerne za postavitve zasilnih prebivališč v Notranjski regiji
P-22	pregled organizacij, ki zagotavljajo prehrano v Notranjski regiji
P-25	pregled človekoljubnih organizacij v Notranjski regiji
D – 11	Zaščitni ukrep Sprejem in oskrba ogroženih prebivalcev - priporočilo

8.1.4 Radiološka, kemijska in biološka zaščita

Ob potresu nastane tudi nevarnost, da zaradi poškodb na objektih in napravah, v katerih se proizvajajo, uporabljajo, hranijo ali prevažajo nevarne snovi, pride do nenadzorovanega uhajanja teh snovi v okolje. Na celotnem prizadetem območju je treba poostriti nadzor nad nevarnimi snovmi in ravnanjem z njimi. Potres lahko posredno povzroči tudi jedrsko in radiološko nesrečo. Radiološke nesreče se lahko zgodijo v sevalnih objektih (industrijski, raziskovalni in zdravstveni objekti z obsevalnimi napravami ali z radioaktivnimi snovmi in odlagališča z rudarsko ali hidro metalurško jalovino).

RKB-zaščita, obsega:

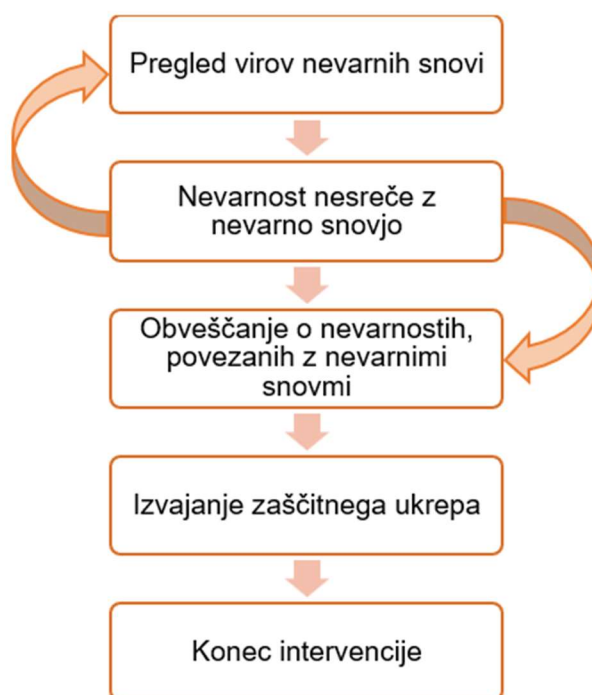
- evidentiranje virov tveganja zaradi nevarnih snovi,
- izvidovanje nevarnih snovi v okolju (detekcija, identifikacija, dozimetrija, preprostejše analize),
- ugotavljanje in označevanje meja kontaminiranih območij,
- ugotavljanje prenehanja radiološke in kemijske nevarnosti,
- jemanje vzorcev za analize in preiskave,
- usmerjanje, usklajevanje in izvajanje zaščitnega ukrepa,
- dekontaminacija ljudi in opreme,
- zbiranje in odstranjevanje nevarnih snovi.

RKB-zaščito organizirajo in pri izvajanju zaščitnega ukrepa sodelujejo gospodarske družbe, zavodi in druge organizacije, ki v svojem delovnem procesu uporabljajo, proizvajajo, prevažajo ali skladiščijo nevarne snovi, ter občine (skupaj z gasilskimi enotami širšega pomena), na območju katerih je sedež naštetih družb. Še posebej je zaradi velikih količin (uporaba v prometu in gospodinjstvih) treba izvajati nadzor nad iztekanjem nafte in naftnih derivatov. Po potresu je treba organizirati tudi zbiranje ter odstranjevanje različnih kemikalij, ki se uporabljajo v industriji, kmetijstvu in po gospodinjstvih.

Za izvajanje RKB-zaščite (alineja od ena do vključno sedem) URSZR organizira najmanj en oddelek za RKB-dekontaminacijo za delovanje na območju države in izven nje ter po en oddelek za RKB-izvidovanje v vsaki regiji.

Za detekcijo in identifikacijo radioloških, kemijskih, bioloških ali drugih virov ogrožanja ob nesrečah z nevarnimi snovmi in drugih nesrečah URSZR, če je treba, aktivira tudi ekološki laboratorij z mobilno enoto (ELME), mobilno enoto z ekološkim laboratorijem (MEEL) ter sodeluje s SV in njenimi zmogljivostmi.

Slika 17: Diagram poteka aktivnosti RKB zaščite

Pogoj za delovanje oddelka je usposobljenost in popolna formacijska opremljenost!

Koordinacijo aktivnosti RKB – zaščite med oddelkom za RKB izvidovanje in ostalimi službami in ustanovami izvaja član Regijskega Štaba CZ za Notranjsko za področje RKB zaščite.

P – 30	Pregled stacionarnih virov tveganja zaradi nevarnih snovi
D – 107	Navodilo za RKB-zaščito

8.1.5 Zaščita kulturne dediščine

Ministrstvo, pristojno za kulturo, vodi register nepremične kulturne dediščine, ki je uradna zbirka podatkov o tej dediščini na območju Republike Slovenije. Podatki, relevantni za zaščito in reševanje dediščine ob potresu, so dostopni za pregledovanje na spletni strani <https://gisportal.gov.si/evrd>. Podatki iz registra so javni. Prezem in uporaba digitalnih podatkov sta možna preko spletnih servisov in prenosa podatkov (shp format) na naslednjih povezavah:

- Prezem podatkov (shp)
 - <https://podatki.gov.si/dataset/varstveni-rezimi-kulturne-dediscine-evrd>
- Spletni servisi:
 - https://gisportal.gov.si/arcgis/rest/services/MK/Evrd_servis/MapServer
 - https://gisportal.gov.si/arcgis/services/MK/Evrd_servis/MapServer/WMServer?request=GetCapabilities&service=WMS
 - https://gisportal.gov.si/arcgis/rest/services/MK/Evrd_servis/FeatureServer

Zaščita kulturne dediščine obsega ukrepe in aktivnosti, ki se izvedejo neposredno ob samem trajanju nesreče in po njej. Ne vključuje preventivnih ukrepov, ki jih morajo pristojni izvajati pred nesrečo in ne ukrepov za odpravo posledic škode. Priprave in zaščitne ukrepe izvajajo lastniki in uporabniki oziroma upravljavci kulturne dediščine, strokovna služba za varstvo kulturne dediščine, občine in država. Pri izvajanju zaščite kulturne dediščine ob potresu, če je treba, sodelujejo tudi ustrezne enote in službe CZ, gasilske enote ter druge sile za ZRP, če je tako predhodno usklajeno z lastniki in uporabniki oziroma upravljavci kulturne dediščine.

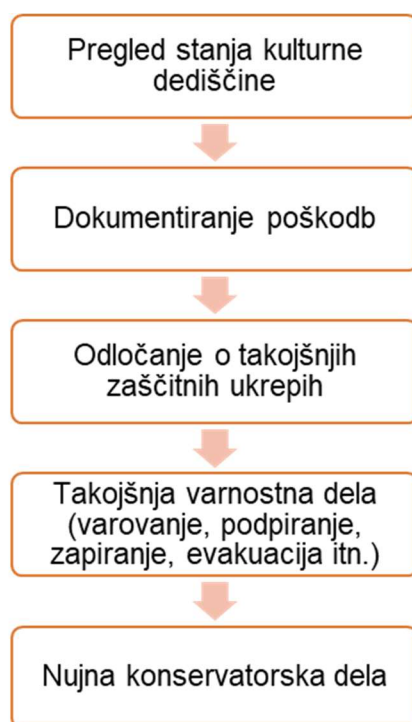
Zaščita in reševanje kulturne dediščine vključuje tudi premestitev premične kulturne dediščine, če je to potrebno zaradi nevarnosti za uničenje kulturne dediščine.

Nepremična kulturna dediščina, ki je razglašena za kulturni spomenik, se označuje z znakom Haaške konvencije (slika 12).

Slika 18: Označevanje nepremičnih kulturnih spomenikov

Slika 19: Diagram poteka aktivnosti zaščite kulturne dediščine

P-31	pregled kulturne dediščine Notranjske regije
------	--

8.2 Naloge zaščite, reševanja in pomoči

8.2.1 Prva pomoč in nujna medicinska pomoč

V okviru prve pomoči ob potresu intenzitete VIII EMS ali višje stopnje se izvajajo le najnujnejši ukrepi za ohranitev življenja in varovanje zdravja ljudi na prizadetem območju. Namen nudenja prve pomoči je, da poškodovani lahko čim prej in v kar najboljšem stanju pride do strokovne medicinske pomoči oziroma zdravljenja.

Naloge, ki jih izvajajo ekipe prve pomoči CZ obsegajo:

- prva pomoč poškodovanim in obolelim,
- pomoč pri triaži,
- pomoč pri dekontaminaciji poškodovanih in obolelih,
- sodelovanje pri prevozu lažje poškodovanih in obolelih,
- sodelovanje pri negi poškodovanih in obolelih,
- sodelovanje pri izvajanju higiensko-epidemioloških ukrepov.

Občinske ekipe CZ za prvo pomoč se aktivirajo v primeru, ko pomoč zdravstvenih služb zaradi velikega števila poškodovanih ni zadostna in sodelujejo pri nujenju prve pomoči in evakuaciji poškodovanih z mesta nesreče v skladu z navodili člana občinskega štaba CZ za prvo pomoč.

Nujno medicinsko pomoč (NMP) ob potresu izvajajo službe nujne medicinske pomoči, organizirane na primarni in sekundarni ravni zdravstvene dejavnosti skladno s smernicami za delovanje sistema nujne medicinske pomoči ob množičnih nesrečah, in sicer:

- Služba NMP ZD Postojna,
- Služba NMP ZD Sežana,
- Služba NMP ZD Ilirska Bistrica,
- Služba NMP ZD Cerknica.

Dispečerska služba zdravstva (DSZ) oziroma pristojen Dispečerski center zdravstva (DCZ) sprejema klice ter aktivira, koordinira in obvešča ekipe NMP ter druge entitete v zdravstvu.

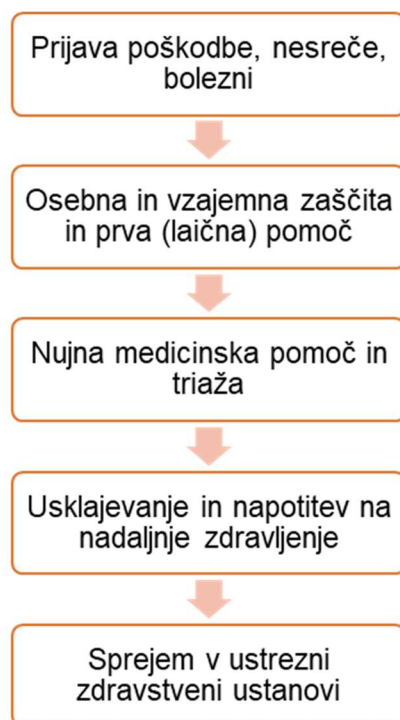
Predbolnišnični del ukrepov sistema NMP v množičnih nesrečah obsega štiri temeljne sklope:

- aktivnosti na poti do kraja nesreče,
- prihod na kraj nesreče,
- organizacijo službe NMP na kraju nesreče,
- prevoz pacientov v zdravstvene ustanove.

Ukrepanje na bolnišnični ravni temelji na izdelanem načrtu delovanja bolnišnice ob množični nesreči. Ukrepi so prilagojeni organizaciji in prostorom posamezne bolnišnice ter obsegajo:

- aktiviranje in vodenje bolnišnice ob množičnih nesrečah,
- sprejem in registracijo pacientov,
- triažo, reorganizacijo bolnišnice in prostorov,
- primarno in bolnišnično oskrbo pacientov,
- tehnično, materialno in logistično podporo,
- sodelovanje z mediji in zagotavljanje varnosti.

Slika 20: Diagram poteka aktivnosti PP in NMP

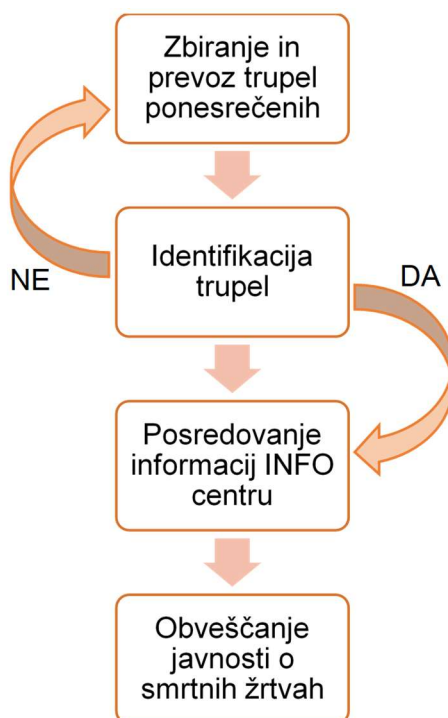
P - 27	Pregled zdravstvenih domov, zdravstvenih postaj in reševalnih postaj Notranjske regije
P – 28	pregled splošnih in specialističnih bolnišnic Notranjske regije
D – 6	Navodilo za izvajanje psihološke pomoči
D – 108	Smernice za delovanje sistema NMP ob množičnih nesrečah (MZ)

8.2.2 Identifikacija mrtvih

Enote, ki rešujejo ljudi iz ruševin, naletijo tudi na mrtve. Te rešujejo enako kot žive. Če je le najmanjše upanje, da je poškodovanec živ, se mora takoj začeti z oživljanjem. Smrt mora v takih primerih obvezno ugotoviti in potrditi pooblaščen zdravnik. Če je le mogoče, je treba že na kraju, kjer so mrtvega našli, ugotoviti njegovo identiteto.

Ob potresu intenzitete VIII EMS ali višje stopnje in večjem številu mrtvih bi se poleg rednih služb, ki opravljajo identifikacijo mrtvih, aktivirala tudi enota za identifikacijo mrtvih pri Inštitutu za sodno medicino Medicinske fakultete v Ljubljani. Občine v svojih prostorskih aktih predvidijo dodatne lokacije za pokop velikega števila mrtvih po potresu.

Slika 21: Diagram aktivnosti identifikacije mrtvih

D – 110	Načrt aktiviranja enote za identifikacijo mrtvih in navodilo za delo ekip za identifikacijo mrtvih
---------	--

8.2.3 Psihološka pomoč

Za potres sta značilni silovitost in nenadnost. Psihološko pomoč je potrebno zagotoviti tako preživelim kot tudi svojcem žrtev ob potresu. Psihološko pomoč organizirajo občine v sodelovanju s strokovnimi službami. Preživeli ob potresu praviloma doživijo hud stres in potrebujejo psihološko pomoč, ki jo nudijo lahko psihologi, terapevti, duhovniki. Za psihološko pomoč se lahko vnaprej pripravijo zgibanke z napotki, ki se delijo preživelim ob potresu.

Ob potresu, v katerem je večje število mrtvih ali ranjenih, je potrebno zagotoviti duhovno pomoč glede na versko prepričanje ljudi, udeleženih v potresu, ter drugih nevladnih organizacij, ki lahko svojo pomoč prizadetim nudijo z različnimi oblikami organiziranih dejavnosti, s katerimi pomagajo ljudem v stiski. V vse programe usposabljanja pripadnikov sil za zaščito, reševanje in pomoč morajo biti vključene vsebine prve psihološke pomoči.

P-26	pregled centrov za socialno delo v Notranjski regiji
D - 6	Navodilo za izvajanje psihološke pomoči

8.2.4 Prva veterinarska pomoč

Prva veterinarska pomoč ob potresu intenzitete VIII EMS ali višje stopnje se izvaja na podlagi navodil, ki jih na nivoju regije izda dežurni inšpektor UVHVVR (Uprava za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin), in obsega:

- zbiranje podatkov o poškodovanih in poginulih živalih na prizadetem območju (lastniki živali, občinske službe, UVHVVR),
- dajanje prve veterinarske pomoči (lastniki živali, veterinarske službe),
- zakol, odstranjevanje živalskih trupel (veterinarske službe) in
- izvajanje drugih higienskih in protiepidemijskih ukrepov (UVHVVR, lastniki/rejci živali).

Naloge prve veterinarske pomoči izvajajo veterinarji oziroma veterinarski zavodi oziroma organizacije same v okviru svojih načrtov na podlagi navodil, ki jih izda dežurni inšpektor UVHVVR. Po potrebi se lahko aktivirajo tudi enote za prve veterinarske pomoči CZ v občinah. Pri izvajanju nalog jim pomagajo prostovoljne gasilske enote lokalnih skupnosti po odločitvi pristojnega poveljnika CZ.

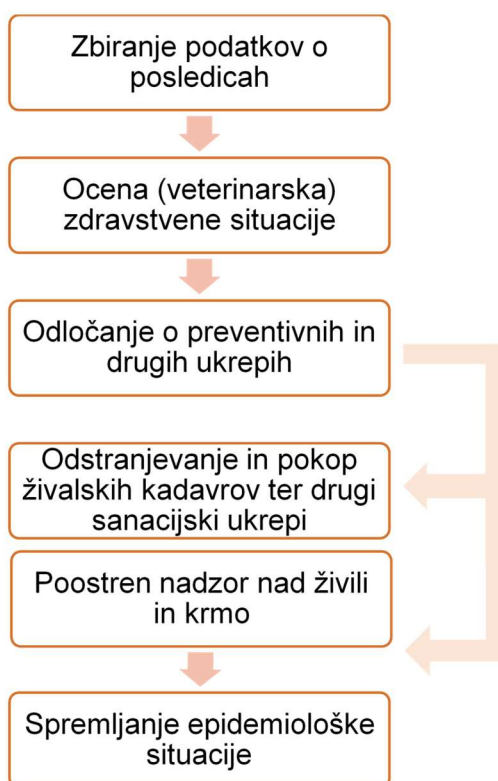
Prva veterinarska pomoč ob potresu obsega:

- zbiranje podatkov o poškodovanih in poginulih živalih na prizadetem območju,
- veterinarsko oceno zdravstvene situacije,
- nujno veterinarsko pomoč poškodovanim in obolelim živalim (nujna veterinarska pomoč je poseg, s katerim se odpravi neposredna nevarnost za življenje živali),
- nujni zakol zunaj klavnice poškodovanih živali,
- sodelovanje pri odstranjevanju živalskih trupel ter druge sanacijske ukrepe,
- poostren nadzor nad živili in krmo,
- sodelovanje pri dekontaminaciji živine,
- izvajanje drugih higienskih in protiepidemijskih ukrepov,
- spremljanje epidemiološke situacije,
- organiziranje oskrbe živali na ogroženem območju,
- organiziranje prevoza živali iz ogroženih območij.

Naloge prve veterinarske pomoči izvajajo enote za prvo veterinarsko pomoč, delavci UVHVVR, Nacionalnega veterinarskega inštituta in veterinarji oziroma veterinarske organizacije s koncesijo.

V občinskih načrtih zaščite in reševanja ob potresu je potrebno opredeliti kako se zbirajo podatki o poškodovanih in poginulih živalih, kdo in kje izvaja zasilni zakol poškodovanih živali, kdo in kam se odstranjujejo živalska trupla, določiti lokacijo za pokop kadavrov in postopek izvajanja drugih higienskih ukrepov.

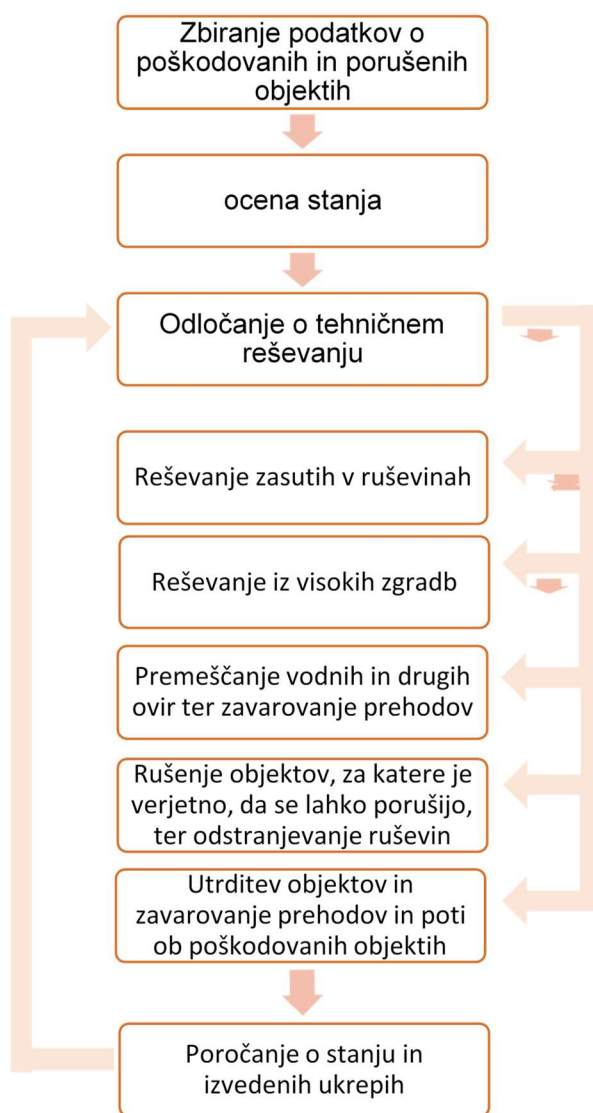
Slika 22: Diagram aktivnosti prve veterinarske pomoči

P-29	pregled veterinarskih organizacij V Notranjski regiji
P - 401	Pregled izvajalcev javnih služb ravnanja s trupli živali in drugimi živalskimi stranskimi proizvodi

8.2.5 Reševanje iz ruševin

Slika 23: Diagram aktivnosti reševanja iz ruševin

Ljudje, ki so zasuti v ruševinah, so najpogosteje telesno poškodovani ali potrebujejo psihološko pomoč. Poškodbe so lahko hude in brez hitre pomoči jim mnogi kmalu podležejo. Izkušnje iz potresov pa kažejo, da tudi tisti, ki niso ranjeni, vzdržijo v ruševinah razmeroma kratek čas – dva do tri dni in le v redkih primerih dlje. Prav zato je reševanje iz ruševin pomembna in neodložljiva naloga, ki jo je treba začeti kar najhitreje.

Reševanje iz ruševin mora potekati neprekinjeno, podnevi in ponoči, dokler niso rešeni vsi zasuti. Zato morajo štabi CZ, ki vodijo reševalna dela, primerno organizirati delo reševalnih ekip.

Organizacijo reševanja iz ruševin vodi in usmerja poveljnik CZ občine s štabom, pri čemer mu glede na potrebe občine lahko nudi pomoč član štaba CZ za Notranjsko za tehnično reševanje. Reševanje iz ruševin se izvaja na prizadetem območju. Reševanje iz ruševin mora potekati neprekinjeno, podnevi in ponoči, dokler niso rešeni vsi zasuti. V občinskih načrtih zaščite in reševanja ob potresu mora biti jasno razvidno, kateri so specifični objekti z vidika potresne ogroženosti in reševanja ter podatki o reševalnih silah in sredstvih v občini ter oceno potreb.

Na nivoju regije pri reševanju iz ruševin glede na odločitev poveljnika CZ za Dolenjsko sodelujejo:

- regijska enota za tehnično reševanje,
- enote reševalcev z reševalnimi psi,
- prostovoljna gasilska društva,
- gasilske enote širšega pomena (PGD Cerknica, PGD Ilirska Bistrica, PIGD Kovinoplastika Lož, PGD Postojna, PGD Materija, ZGRS Sežana),
- jamarska reševalna služba,
- gorska reševalna služba.

Vse te naloge opravljajo ekipe CZ za tehnično reševanje in enota za hitre intervencije, in sicer s sodelovanjem ter pomočjo enot reševalcev z reševalnimi psi, gorske in jamarske reševalne službe, podvodne reševalne službe, letalske enote Policije in enot SV ter gradbenih organizacij z ustrezno mehanizacijo.

Tehnične reševalne enote CZ na državni in regijski ravni imajo organizirane enote za iskanje zasutih v ruševinah, za tehnično reševanje in tehnično reševanje s specialnimi delovnimi stroji in napravami ter enote za reševanje na vodi in iz vode.

Tehnično reševanje obsega:

- iskanje zasutih ljudi v ruševinah z geofoni in drugimi tehničnimi sredstvi oziroma s psi za iskanje v ruševinah,
- reševanje ljudi in premoženja iz ogroženih in poškodovanih objektov, ruševin ter izpod zemeljskih plazov,
- odstranjevanje ovir na cestah, urejanje zasilnih poti in prehodov ter pomoč pri popravilu komunalne infrastrukture,
- premoščanje vodnih in drugih ovir,
- rušenje in odstranjevanje objektov, ki jim grozi, da se porušijo,
- utrjevanje (odranje in podpiranje) poškodovanih objektov,
- zavarovanje prehodov in poti ob poškodovanih objektih ter odstranjevanje ruševin,
- sodelovanje pri sanaciji posledic nesreč z nevarnimi snovmi v naravnem okolju,
- sodelovanje pri graditvi sanitarno-higienskih objektov,
- urejanje lokacij za začasno nastanitev ogroženih prebivalcev,
- reševanje na vodi in iz vode.

Vse te naloge opravljajo ekipe CZ za tehnično reševanje in enota za hitre intervencije, in sicer s sodelovanjem ter pomočjo gasilskih enot, enot reševalcev z reševalnimi psi, gorske in jamarske reševalne službe, podvodne reševalne službe, letalske enote Policije in enot SV ter gradbenih organizacij z ustrezno mehanizacijo.

Zmogljivosti za tehnično reševanje občine praviloma zagotovijo s pogodbami z ustreznimi gospodarskimi družbami iz področja gradbeništva, ki imajo potrebne tehnične in druge zmogljivosti.

URSZR lahko zmogljivosti za tehnično reševanje zagotovi s pogodbami z ustreznimi gospodarskimi družbami.

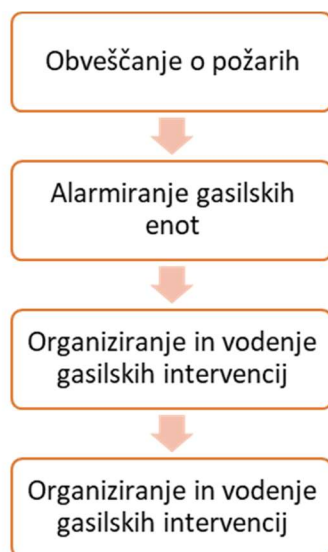
8.2.6 Gašenje in reševanje ob požarih

Gašenje in reševanje ob požarih ter eksplozijah obsega:

- gašenje požarov,
- reševanje ob požarih in eksplozijah,
- preprečevanje nastanka eksplozij plina in drugih eksplozivnih snovi,
- preprečevanje nastanka požarov.

Te naloge izvajajo poklicne in prostovoljne gasilske enote. Gasilske enote sodelujejo tudi pri drugih nalogah ZRP, še posebej pri reševanju iz visokih zgradb, reševanju ob prometnih nesrečah, pri izvajanju nalog ZRP ob nesrečah z nevarnimi snovmi ter pri oskrbi s pitno in sanitarno vodo.

Slika 24: Diagram poteka dejavnosti gašenja in reševanja ob požarih

P-11	pregled gasilskih enot s podatki o poveljnikih in namestnikih poveljnikov v Notranjski regiji
P-12	pregled gasilskih enot širšega pomena in njihovih pooblastil s podatki o poveljnikih in namestnikih poveljnikov v Notranjski regiji
P-13	pregled avtomobilskih lestev za gašenje in reševanje iz visokih zgradb v Notranjski regiji
P-14	pregled avtomobilskih cistern za prevoz pitne vode v Notranjski regiji

8.2.7 Iskanje pogrešanih oseb

Štab CZ prizadete občine mora kar najhitreje organizirati izvidovanje prizadetega predela in naselja. Do ugotovitve, kje so pod ruševinami ljudje, je mogoče priti na več načinov: s poizvedovanjem pri preživelih prebivalcih porušene in sosednjih stavb ali pri sorodnikih zasutih, s klicanjem in prisluškovanjem, s pregledom posameznih ruševin, z uporabo geofonov ali s posebej za to dresiranimi psi.

Rdeči križ Slovenije organizira tudi enotno poizvedovalno službo – Služba RKS za iskanje pogrešanih oseb, ki sodeluje pri iskanju pogrešanih oseb.

D – 109	Rdeči križ Slovenije (načrt ukrepanja RK v primeru nesreče in priročnik Ponovno vzpostavljanje družinskih vezi)
---------	---

8.2.8 Zagotavljanje osnovnih pogojev za življenje

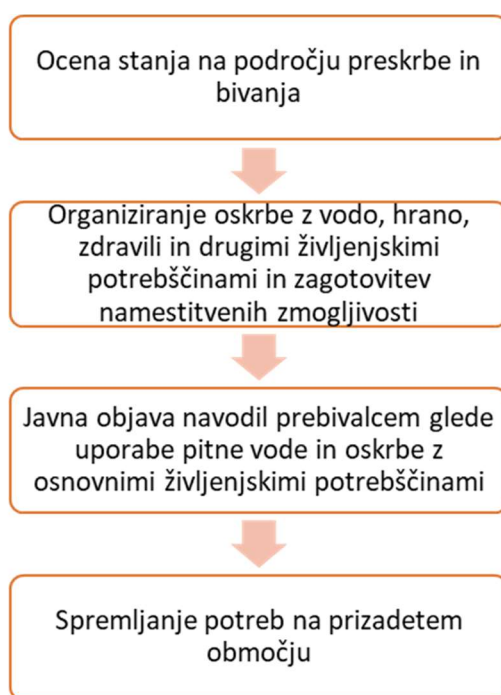
Zagotavljanje osnovnih pogojev za življenje ob potresu obsega:

- nujno osnovno, socialno in zdravstveno oskrbo ljudi,
- nujno zdravstveno oskrbo živali,
- nastanitev in oskrbo s pitno vodo, hrano, zdravili in drugimi osnovnimi življenjskimi potrebščinami,
- zagotavljanje razmer za osebno higieno,
- zagotavljanje delovanja nujne komunalne infrastrukture,
- oskrbo z električno energijo,
- zagotavljanje nujnih prometnih povezav,
- zagotavljanje nujnih telekomunikacijskih zvez,
- zagotavljanje in zaščito nujne živinske krme.

Za izvajanje nalog pri zagotavljanju osnovnih pogojev za življenje so zadolžene javne službe in druge organizacije s področja infrastrukture ter pristojni poveljniki CZ.

Osnovni pogoji za življenje bodo vzpostavljeni takrat, ko bodo izpolnjeni pogoji za preklc odrejenih zaščitnih ukrepov in nalog ZRP.

Slika 25: Diagram poteka dejavnosti zagotavljanja osnovnih pogojev za življenje

sssss

Preglednica 13: Zagotavljanje osnovnih življenjskih pogojev Ogroženim ali prizadetim prebivalcem

DEJAVNOSTI	NOSILCI	IZVAJALCI	Kdo zahteva	Kdo odredi	kako	priloga
OSKRBA S PITNO VODO						
Na ogroženih območjih	Občinski koncesionar	Pogodbeni izvajalci	Poveljnik CZ občine	župan	S pisnim dokumentom	

DEJAVNOSTI	NOSILCI	IZVAJALCI	Kdo zahteva	Kdo odredi	kako	priloga
OSKRBA S HRANO						
Na ogroženih območjih	OBČINA	Pogodbeni izvajalci	Poveljnik CZ občine	župan	S pisnim dokumentom	
ZDRAVSTVENA OSKRBA IN OSKRBA Z ZDRAVILI						
Zdravstve storitve	ZD	ZD	Poveljnik CZ občine	župan	S pisnim dokumentom	
zdravila	Lekarna	lekarna	Poveljnik CZ občine	župan	S pisnim dokumentom	
OSKRBA Z ELEKTRIČNO ENERGIJO						
Na ogroženih območjih	Občinski koncesionar	Pogodbeni izvajalci	Poveljnik CZ občine	župan	S pisnim dokumentom	
UREDITEV NUJNIH PROMETNIH POVEZAV						
Na ogroženih območjih	Občinski koncesionar	Pogodbeni izvajalci	Poveljnik CZ občine	župan	S pisnim dokumentom	
ZAGOTAVLJANJE DELOVANJA NUJNE KOMUNALNE INFRASTRUKTURE						
Na ogroženih območjih	Občinski koncesionar	Pogodbeni izvajalci	Poveljnik CZ občine	župan	S pisnim dokumentom	
NASTANITEV PREBIVALCEV IZ OGROŽENIH OBJEKTOV						
Nastanitev v namenskih centrih	OBČINA	Pogodbeni izvajalci	Poveljnik CZ občine	župan	S pisnim dokumentom	
ZAGOTAVLJANJE RAZMER ZA OSEBNO HIGIENO						
Na ogroženih območjih	OBČINA	Pogodbeni izvajalci	Poveljnik CZ občine	župan	S pisnim dokumentom	
Nastanitev v namenskih centrih	OBČINA	Pogodbeni izvajalci	Poveljnik CZ občine	župan	S pisnim dokumentom	
NUJNA ZDRAVSTVENA OSKRBA ŽIVALI						
Na ogroženih območjih	OBČINA	Pogodbeni izvajalci	Poveljnik CZ občine	župan	S pisnim dokumentom	

DEJAVNOSTI	NOSILCI	IZVAJALCI	Kdo zahteva	Kdo odredi	kako	priloga
Nastanitev v namenskih centrih	OBČINA	Pogodbeni izvajalci	Poveljnik CZ občine	župan	S pisnim dokumentom	
ZAGOTAVLJANJE NUJNIH TELEKOMUNIKACIJSKIH POVEZAV						
Na ogroženih območjih	OBČINA	Pogodbeni izvajalci	Poveljnik CZ občine	župan	S pisnim dokumentom	
Nastanitev v namenskih centrih	OBČINA	Pogodbeni izvajalci	Poveljnik CZ občine	župan	S pisnim dokumentom	
D - 20	Vzorec sklepa o preklicu izvajanja zaščitnih ukrepov in nalog ZRP					
D - 10	Osnovni pogoji za življenje ob naravnih in drugih nesrečah – priporočilo					
D – 110	Navodilo za zagotavljanje osnovnih pogojev za življenje					

9 OSEBNA IN VZAJEMNA ZAŠČITA

Osebna in vzajemna zaščita obsegata vse ukrepe prebivalcev za preprečevanje in ublažitev posledic potresa za njihovo zdravje in življenje ter varnost njihovega premoženja. V okviru osebne in vzajemne zaščite prebivalci izvajajo ukrepe za osebno in vzajemno zaščito, rešujejo ljudi in premoženje v družini, stanovanjski stavbi, naselju, podjetju in drugod v neposredni okolici. V okviru osebne in vzajemne zaščite lahko prebivalci opravljajo le manj zahtevne zaščitne in reševalne naloge, ne morejo pa opravljati nalog, ki zahtevajo temeljito strokovno znanje in za katere so potrebna zahtevna tehnična sredstva.

Za organizacijo, razvoj in usmerjanje osebne in vzajemne zaščite so pristojne občine. V občinskem načrtu zaščite in reševanja ob potresu se natančno opredeli način izvedbe osebne in vzajemne zaščite. Pri tem imajo pomembno vlogo poverjeniki za CZ ter informacijski centri, ki jih ustanovi občina in v katerih se organizira in izvaja dejavnost, ki prispeva k normalizaciji razmer na prizadetem območju.

Osebna in vzajemna zaščita obsegata:

- obveščanje prebivalcev o posledicah in razmerah na prizadetem območju
- usmerjanje osebne in vzajemne zaščite (objava posebne telefonske številke v prizadetih občinah na razglasnih mestih in v medijih, dajanje navodil prebivalcem)
- organiziranje informacijskega centra
- pomoč posebno ogroženim skupinam prebivalcev, ki jo izvajajo humanitarne organizacije in službe za socialno varstvo
- spremljanje socialnih razmer na prizadetem območju, ki jih izvajajo službe za socialno varstvo.

Občine v svojih načrtih zaščite in reševanja predvidijo zaščitne in preventivne ukrepe ob potresu ter natančneje opredelijo načine seznanitve in ozaveščanja prebivalcev glede pripravljenosti na potres. Prebivalci morajo biti ozaveščeni in informirani o ukrepih oziroma pravilnem ravnanju in ukrepanju ob potresu.

Pomembno vlogo pri izvajanju osebne in vzajemne pomoči imajo tudi pristojne službe za socialno varstvo ter človekoljubne organizacije.

Naloga regije je, da poskrbi za distribucijo preventivnega gradiva (zgibanke, objave z napotki na spletni strani URSZR,...), ki ga v okviru usposabljanja prebivalcev za osebno in vzajemno zaščito pripravlja država.

Napotki za izvajanje osebne in vzajemne zaščite ter preventivni ukrepi in navodila za ravnanje ob potresu so objavljeni na spletni strani URSZR <http://www.sos112.si>.

D - 7	Navodilo prebivalcem za ravnanje ob nesreči
-------	---

10 OCENJEVANJE ŠKODE

Po potresu lahko dokaj hitro ugotovimo, kakšen je bil njegov obseg, medtem ko je odgovor na vprašanje o škodi veliko bolj kompleksen. Škode ne predstavlja samo neposredna škoda (vrednost porušenih in poškodovanih objektov, opreme in drugih stvari), temveč tudi posredna (torej škoda, ki nastane zaradi zmanjšane obsega gospodarskih dejavnosti, proizvodnje in trgovine).

Pobudo za začetek ocenjevanja škode po potresu lahko poda lokalna skupnost, gospodarska družba, zavod ali druga organizacija oziroma ministrstvo, pristojno za dejavnost, v kateri je škoda nastala, odločitev o tem pa sprejme URSZR. URSZR določi območje, komisije in cenilce za ocenjevanje, rok za zaključek ocenjevanja ter druga vprašanja, pomembna za celovito oceno neposredne škode skladno s predpisano metodologijo.

Ker je ugotavljanje poškodovanosti in z njo povezane uporabnosti gradbenih objektov podlaga za večino dejavnosti, ki naj bi omogočile vzpostavitev normalnega življenja na prizadetem območju, mora biti opravljeno v najkrajšem mogočem času.

Če je popis poškodovanosti objektov ustrezno pripravljen, je mogoče na njegovi podlagi pripraviti tudi oceno neposredne škode po potresu.

Komisije za ocenjevanje škode po potresu najprej pripravijo grobo oceno škode, ki je podlaga za odločanje o pomoči prizadetim občinam pri zagotavljanju osnovnih pogojev za delo ter pripravo sanacijskih programov.

Za ocenjevanje škode ob naravnih in drugih nesrečah Vlada RS imenuje državno in regijske komisije za ocenjevanje škode.

Državna in regijske komisije na podlagi predpisane metodologije za ocenjevanje škode ob naravnih in drugih nesrečah opišejo oziroma ocenijo škodo zaradi potresa. Pri tem jim pomagajo pristojni občinski in državni organi.

Ocene škode, ki jih izdelajo komisije za ocenjevanje škode v lokalnih skupnostih, pristojna ministrstva, gospodarske družbe, zavodi in druge organizacije na stvareh v državni lasti oziroma jih predložijo oškodovanci neposredno, morajo potrditi regijske komisije za ocenjevanje škode v regijah, na območjih, na katerih je škoda nastala, ter državna komisija za ocenjevanje škode. Državna komisija po potrditvi škode tudi predlaga ukrepe za njeno odpravo in sicer skladno s predpisi o odpravi posledic naravnih nesreč.

Škodo po potresu, ki je nastala na objektih gospodarske javne infrastrukture državnega pomena oziroma drugih stvareh v lasti države, ocenjujejo pristojna ministrstva oziroma gospodarske družbe, zavodi in druge organizacije, ki na podlagi koncesij in drugih javnih pooblastil upravljajo s temi stvarmi.

P – 32	Seznam članov komisije za ocenjevanje poškodovanosti objektov
P – 33	Seznam članov komisije za ocenjevanje škode
D – 16	Vzorec zapisnika o poškodovanosti gradbenih objektov in infrastrukture

11 RAZLAGA POJMOV IN OKRAJŠAV

11.1 Pomen pojmov

Epicenter (nadžarišče potresa) je območje na površju Zemlje, ki leži navpično nad žariščem potresa (hipocentrom) in je zato tudi najbližje žarišču. V epicentru so učinki potresa navadno najmočnejši, z oddaljevanjem od epicentra pa intenziteta potresa slabi.

Hipocenter (žarišče potresa) je točka ali območje znotraj Zemlje, kjer se začne potresni pretrg in od koder izhajajo potresni valovi. Opisan je z geografskimi koordinatami in podatkom o globini.

Intenziteta (I) je subjektivna opisna mera za učinke potresa na ljudi, živali, predmete, zgradbe in naravo, ki fizikalno ni definirana. Odvisna je od magnitude potresa, oddaljenosti od nadžarišča, globine žarišča in lokalnih dejavnikov (lokalne geologije in topografije, medsebojnega delovanja tal in zgradb, resonance, usmerjenosti prelomnega pretrga ipd.). Je tudi najpomembnejši podatek za prebivalce, saj z njo opisujemo učinke potresa na ljudi, predmete, zgradbe in naravo. Intenziteta se meri v stopnjah intenzitetnih lestvic brezdimenzionalne veličine (MCS, MSK, EMS, MM, JMA). V Sloveniji se uporablja evropska potresna lestvica EMS-98. Intenziteta je navadno največja v nadžarišču potresa, z oddaljevanjem od nadžarišča pa postopoma slabi. Opredeljena je za omejeno območje, ne za točko, in za skupino ogroženih, ne za posameznika.

Intenzitetna (makroseizmična, potresna) lestvica je celoštevilaska, brezdimenzijska, opisna lestvica in deloma količinska mera, ki fizikalno ni definirana. Z intenzitetno lestvico se skuša ovrednotiti vpliv potresa na objekte visoke in nizke gradnje, predmete, človeka in spremembe v naravi. Trenutno se v svetu uporabljajo naslednje potresne lestvice:

- Mercalli-Cancani-Siebergova lestvica (MCS), ki ima 12 stopenj (npr. v Italiji),
- modificirana Mercallijeva lestvica (MM), ki ima 12 stopenj (npr. v ZDA),
- Medvedev-Sponheuer-Karnikova potresna lestvica (MSK), ki ima 12 stopenj (npr. v Rusiji, Indiji),
- evropska potresna lestvica (EMS), ki ima 12 stopenj (v večini evropskih držav),
- japonska potresna lestvica (JMA Seismic Intensity), ki ima 9 stopenj (na Japonskem).

V Sloveniji se uporablja evropska potresna lestvica EMS-98.

Magnituda (M) je instrumentalno določena brezdimenzijska številaska mera velikosti potresa in ocena za sproščeno energijo v njegovem žarišču. Vsak potres ima le eno vrednost magnitude (neodvisno od mesta opazovanja) in več vrednosti intenzitete (glede na opazovano naselje). Izračun magnitude temelji večinoma na zapisih različnih vrst potresnega valovanja. Magnituda nima določene zgornje vrednosti, izjemoma preseže vrednost 9. Največja izmerjena magnituda je dosegla vrednost 9,5 pri potresu v Čilu leta 1960, ocenjena magnituda najmočnejšega potresa v Sloveniji pa je 6,8 pri potresu na Idrijskem leta 1511.

Potres je tresenje tal in sevanje potresne energije (potresno valovanje), ki nastane ob nenadni sprostitvi nakopičenih tektonskih napetosti v Zemljini skorji ali zgornjem delu zemeljskega plašča. Večino potresov povzroči prelomni pretrg in zdrs tektonskih plošč, pogosto pa tudi ognjeniška in magmatska dejavnost ali druge nenadne spremembe mehanske napetosti v Zemlji.

Potresna nevarnost (angl. seismic hazard) je naravna danost za pojav potresa. Določena je verjetnostno (z verjetnostjo prekoračitve) ali deterministično.

Potresna ranljivost (angl. seismic vulnerability) je občutljivost ogroženega (ljudi, stavbe, materialne dobrine itn.) za potres. Je lastnost stavbe oziroma ogroženega (in ne lokacije) ter

je obratno sorazmerna potresni odpornosti. Ranljivost lahko opišemo s pričakovano stopnjo izgub ali poškodb objektov, ki bi nastale ob potresu določene stopnje intenzitete ali pospeška tal.

Potresna ogroženost (angl. seismic risk) so pričakovane družbene in ekonomske posledice potresa. Je verjetnostni pojem in je odvisna od potresne nevarnosti, potresne ranljivosti stavb, gostote naseljenosti in časa izpostavljenosti.

Prelom je razpoka (ali sistem razpok), vzdolž katere sta v nasprotnih smereh zdrsnila kamninska bloka.

Seizmograf je občutljiva naprava za zapisovanje nihanja tal (podlage seizmografa). Zapise seizmografov (seizmograme) uporabljamo za določitev magnitude potresa in lokacije žarišča ter za različne seizmološke analize.

Seizmologija je veda o potresih in z njimi povezanih pojavih. Tesno je povezana s fiziko Zemljine notranjosti, tektoniko in geologijo. Je del geofizike, ki spada med naravoslovne znanosti.

Škoda obsega ekonomske izgube, ocenjene po nesreči.

11.2 Razlaga okrajšav

ARSO	–	Agencija RS za okolje
CORS	–	Center za obveščanje Republike Slovenije
CZ	–	civilna zaščita
CZ RS	–	Civilna zaščita Republike Slovenije
DARS	–	Družba za avtoceste Republike Slovenije
DRSC	–	Direkcija Republike Slovenije za ceste
EADRCC	–	Evroatlantski center za usklajevanje pomoči ob nesrečah (Euroatlantic Disaster response Coordination Centre)
ELES d.o.o.	–	Sistemske operater prenosnega elektroenergetskega omrežja
ELME	–	Ekološki laboratorij z mobilno enoto
EMS	–	evropska potresna lestvica
EMSC-CSEM	–	Seizmološko središče za Evropo in Sredozemlje (Euro-Mediterranean Seismological Centre – Centre Sismologique Euro-Méditerranéen)
EU	–	Evropska Unija
EU-ERCC	–	Evropska unija – Center za usklajevanje nujnega odziva (EU-Emergency Response Coordination Centre)
GEŠP	–	gasilske enote širšega pomena
GŠ SV	–	Generalštab Slovenske vojske
HESS	–	Hidroelektrarne na Spodnji Savi
I	–	intenziteta potresa
IRSVNDN	–	Inšpektorat RS za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami
JMA	–	japonska potresna lestvica
JRKB	–	jedrska, radiološka, kemična in biološka
KC	–	Klinični center
M	–	Magnituda potresa
MCS	–	Mercalli-Cancani-Siebergova potresna lestvica
MDDSZ	–	Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve
MF	–	Ministrstvo za finance
MEMH	–	mobilna enota za meteorologijo in hidrologijo
MP	–	Ministrstvo za pravosodje
MGRT	–	Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo
MK	–	Ministrstvo za kulturo
MKGP	–	Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano
MM	–	modificirana Mercallijeva potresna lestvica
MNZ	–	Ministrstvo za notranje zadeve in javno upravo
MORS	–	Ministrstvo za obrambo
MOPE	–	Ministrstvo za okolje, prostor in energijo
MNVP	–	Ministrstvo za naravne vire in prostor
MSK	–	Medvedev-Sponheuer-Karnikova potresna lestvica
MIZŠ	–	Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport
MZ	–	Ministrstvo za zdravje
MZIP	–	Ministrstvo za infrastrukturo in prostor
MZZ	–	Ministrstvo za zunanje zadeve
NCKU	–	Nacionalni center za krizno upravljanje
NEIC	–	Seizmološko središče v ZDA
NEK	–	Nuklearna elektrarna Krško
NIJZ	–	Nacionalni inštitut za javno zdravje
NLZOH	–	Nacionalni laboratorij za zdravje, okolje in hrano
NMP	–	nujna medicinska pomoč
OC SV	–	Operativni center Slovenske vojske
OKC UPS GPU		Operativno-komunikacijski center Uprave za policijske specialnosti Generalne policijske uprave

ReCO	–	Regijski center za obveščanje
RKB	–	radiološko-kemično-biološko
RKS	–	Rdeči križ Slovenije
RS	–	Republika Slovenija
SEL	–	Savske elektrarne Ljubljana
STA	-	Slovenska tiskovna agencija
SV	–	Slovenska vojska
SŽ	–	Slovenske železnice
TETRA	-	Digitalno radijsko omrežje Tetra
URSZR	–	Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje
UKOM	–	Urad Vlade Republike Slovenije za komuniciranje
UN OCHA	–	Urad Združenih narodov za usklajevanje humanitarnih aktivnosti
UVHVVR		Uprava za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin
ZA-RE	–	radijske zveze v sistemu zaščite in reševanja
ZiR	–	zaščita in reševanje
ZIRS	–	Zdravstveni inšpektorat Republike Slovenije
ZRP	–	zaščita, reševanje in pomoč

12 SEZNAM PRILOG IN DODATKOV

12.1 Skupne priloge

P - 1	Podatki o poveljniku, namestniku poveljnika in članih Štaba CZ za Notranjsko
P - 2	Podatki o dežurnih osebah na IURSZR Postojna
P - 3	Pregled sil za ZRP
P - 4	Podatki o organih, službah in enotah CZ
P - 5	Seznam zbirališč sil za ZRP
P - 6	Pregled osebne in skupne opreme ter sredstev pripadnikov enot za ZRP
P - 7	pregled javnih in drugih služb, ki opravljajo dejavnosti pomembne za ZiR v Notranjski regiji
P - 8	Pregled materialnih sredstev iz državnih rezerv za primer naravnih in drugih nesreč
P - 9	Pregled materialnih sredstev iz državnih blagovnih rezerv za primer naravnih in drugih nesreč
P-10	pregled gradbenih organizacij v Notranjski regiji
P-11	pregled gasilskih enot s podatki o poveljnikih in namestnikih poveljnikov v Notranjski regiji
P - 12	Pregled gasilskih enot širšega pomena in njihovih pooblastil s podatki o poveljnikih in namestniki poveljnikov
P - 13	pregled avtomobilskih lestev za gašenje in reševanje iz visokih zgradb v Notranjski regiji
P - 14	pregled avtomobilskih cistern za prevoz pitne vode v Notranjski regiji
P - 15	Podatki o odgovornih osebah, ki se jih obvešča o nesreči
P - 17	Seznam prejemnikov informativnega biltena
P - 18	Seznam medijev, ki bodo posredovali obvestilo o izvedenem alarmiranju in napotke za izvajanje zaščitnih ukrepov
P - 19	Radijski imenik sistema zvez ZA-RE, ZA-RE+
P - 20	Pregled sprejemališč za evakuirane prebivalce
P - 21	Pregled objektov, kjer je možna začasna nastanitev ogroženih prebivalcev, in njihove zmogljivosti ter lokacije, primerne za postavitev zasilnih prebivališč
P - 22	pregled organizacij, ki zagotavljajo prehrano v Notranjski regiji
P - 24	Pregled enot, služb in drugih operativnih sestavov društev in drugih nevladnih organizacij, ki sodelujejo pri reševanju
P - 25	Pregled humanitarnih (človekoljubnih) organizacij
P - 26	Pregled centrov za socialno delo
P - 27	Pregled zdravstvenih domov in zdravstvenih postaj v Notranjski regiji
P - 28	Pregled splošnih in specialističnih bolnišnic
P - 29	pregled veterinarskih organizacij v Notranjski regiji
P - 30	Pregled stacionarnih virov tveganja zaradi nevarnih snovi
P - 31	Pregled kulturne dediščine
P - 32	Seznam članov komisije za ocenjevanje poškodovanosti objektov
P - 33	Seznam članov komisije za ocenjevanje škode

12.2 Posebne priloge

P - 100	Evidenčni list o vzdrževanju načrta
P - 101	Ocena ogroženosti Republike Slovenije zaradi potresov
P - 102	Pregled – ocena posledic potresa in potrebnih sil in sredstev za ZRP
P - 103	Zmogljivosti (posteljne) zdravstvenih zavodov na sekundarni in terciarni ravni

- P - 401 Pregled izvajalcev javnih služb ravnanja s trupli živali in drugimi živalskimi stranskimi proizvodi

12.3 Skupni dodatki

- D - 1 Načrtovana finančna sredstva za izvajanje načrta ZiR
- D - 2 Načrt IURSZR za zagotovitev prostorskih in drugih pogojev za delo poveljnika CZ za Notranjsko in Štaba CZ za Notranjsko
- D - 3 Načrt organizacije in delovanja državnega logističnega
- D - 4 Načrt zagotavljanja zvez ob nesreči
- D - 5 Priporočilo o organiziranju in delovanju informacijskega centra
- D - 6 Navodilo za izvajanje psihološke pomoči
- D - 7 Navodilo prebivalcem za ravnanje ob nesreči
- D - 8 Navodilo za obveščanje ob nesreči
- D - 9 Zaščitni ukrep evakuacija – priporočilo
- D - 10 Osnovni pogoji za življenje ob naravnih in drugih nesrečah – priporočilo
- D - 11 Zaščitni ukrep Sprejem in oskrba ogroženih prebivalcev - priporočilo
- D - 12 Podpora države gostiteljice mednarodni pomoči ob naravni in drugi nesreči v Republiki Sloveniji (postopkovnik)
- D - 14 Vzorec odredbe o aktiviranju sil in sredstev za ZRP
- D - 15 Vzorec delovnega naloga
- D - 16 Vzorec zapisnika o poškodovanosti gradbenih objektov in infrastrukture
- D - 18 Vzorec obrazca za obveščanje organov drugih držav in mednarodnih organizacij
- D - 19 Vzorec sklepa o aktiviranju načrta ZiR ob nesreči
- D - 20 Vzorec sklepa o preklicu izvajanja zaščitnih ukrepov in nalog ZRP
- D – 22/1 Načrti dejavnosti IURSZR Postojna

12.4 Posebni dodatki

- D - 100 Obrazci za poročanje po potresu
- D - 101 Vzorec vprašalnika za oceno uporabnosti po potresu poškodovanih gradbenih objektov
- D - 102 Predpisi o medijih
- D - 103 Dokumenti o aktiviranju državnih zrakoplovov za nujne naloge ZRP
- D - 107 Navodilo za RKB-zaščito
- D - 109 Smernice za delovanje sistema NMP ob množičnih nesrečah (MZ)
- D - 110 Načrt aktiviranja enote za identifikacijo mrtvih in navodilo za delo ekip za identifikacijo mrtvih